

**ESZTERGOMI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BALASSA BÁLINT GAZDASÁGI TECHNIKUM
ÉS SZAKKÉPZŐ ISKOLA**

SZAKMAI PROGRAM

TARTALOMJEGYZÉK

Tartalom

TARTALOMJEGYZÉK	2
BEVEZETÉS	4
1. NEVELÉSI PROGRAM	4
1.1. a) A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai <i>Alapelvek</i>	4
1.2. b) A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	7
1.3. c) Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	9
1.4. d) A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	10
1.5. e) A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje	15
1.6.f) A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben részt vevő személy, az oktató, a szakképző intézmény és a szakképző intézmény partnerei együttműködésével kapcsolatos feladatok és egymással való kapcsolattartásuk formái	15
1.7.g) A tanulmányok alatti vizsga szabályai	16
1.8.h) A felvétel és az átvétel helyi szabályai	18
2. OKTATÁSI PROGRAM	19
2.1. a) A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma, valamint megszervezésének és választásának elvei	19
2.2. b) A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	19
2.3. c) Az érettségi vizsgára felkészítés	20
2.4. d) A tanuló teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái	21
2.4.1. Az értékelés formái	21
2.4.2. Értékelés	22
2.4.3. Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje	23
2.4.4. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei	23
2.5. e) A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	25
2.6. f) Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek és ehhez kapcsolódóan a mindennapos testnevelés megvalósításának módja és az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv	25
2.7. g) A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	25
2.8. h) A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok	28
2.9. i) Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek	28
2.10. Előzetes tanulmányok, ismeretek beszámítása	28
2.11. A tanulmányok alatti vizsga követelményei és az értékelés szabályai	29
2.12. A szakképző intézményben alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek, a projektoktatás	31
2.13. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló, a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve a képzésben részt vevő fogyatékkal élő személy tekintetében a szakképző intézmény szakmai programja	31
<i>Intézményünk stratégiája a kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylő tanulók hatékony integrációja érdekében</i>	33
2.14. A szakképző intézmény által szervezett egyéb foglalkozások	34
3. KÉPZÉSI PROGRAM	35
3.2. Az intézmény szakmaszerkezete	35
3.2.1. Az intézmény szakmaszerkezeti táblája	35
3.2.2. A szakmai oktatás haladásának tananyagegységekre/elemekre bontott ütemezése	35
3.2.3. Előzetes tudásmérés, az előzetesen megszerzett tudás beszámítása	35
3.2.4. Oktatásszervezés a felnőttoktatásban	36
3.3. A duális képzőkkel, vállalatokkal való együttműködés folyamata, módszerei, eszközei – általános ismertető	36
3.4. Az ágazati alapvizsga	37
3.4.1. Az ágazati alapvizsga feladatok kidolgozásának alapelvei, szabályai	37
3.4.2. Az ágazati alapvizsga előkészítése, megszervezése, lebonyolítása, a vizsgaidőpontokra, vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek	37
3.4.3. A tanulói teljesítmények értékelésének szempontjai, szabályai	38

3.3.4. A minőségbiztosítás szabályai	42
3.4. A szakmai vizsga.....	42
3.5 A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy teljesítménye ellenőrzésének és értékelésének, illetve minősítésének módja	43
3.6 Fakultációs rendszer.....	44
4. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM	45
4.4. a) Az egészséges táplálkozás A tanulók étkeztetése:.....	45
Az intézményi büfé:	45
4.5. b) A testnevelés, testmozgás és egészségre nevelés biztosítása	50
4.6. c) A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése.....	51
Végezetül pedig egy ellenőrző lista segítségével megnézzük, hogy mi mindent kell megtenni a siker érdekében.	55
4.7. d) A bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése	55
4.8. e) A baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás	56
4.9. f) A személyi higiéné.....	57
5. PÁLYAORIENTÁCIÓ.....	57
6. A SZAKMAI PROGRAM ELFOGADÁSA	58
6.1. A képzési tanács véleménye	58
6.2. A szakmai munkaközösségek véleményei	58
6.3. Az oktatói testület döntése.....	59
6.4. A Szakmai program jóváhagyása	59
MELLÉKELETEK.....	60

BEVEZETÉS

Jelen *szakmai program* a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. tv., valamint e törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7.) Kormányrendelet alapján készült. A szakmai program szerkezete és a fejezetek sorrendje szorosan követi a rendelet 14. §-ban foglaltakat, a fejezetek címe tartalmazza a hivatkozott paragrafus egyes pontjainak megnevezését is, pl.: a); b) stb.

A Szakmai program átfogja a szakképző intézmény valamennyi évfolyamát.

1. NEVELÉSI PROGRAM

1.1. a) A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai *Alapelvek*

Az oktatói testület pedagógiai alapelveit a szélsőségektől mentes nyitottság az értékek, a kultúrák különbözősége iránt, a demokrácia, a szolidaritás és a tolerancia igénye, az egyenlőségben való hit, az emberi méltóság tisztelete jellemzi.

Meg kell felelni a megújulás és a stabilitás, állandóság, kiszámíthatóság igényének.

Ezt a célt legkézenfekvőbben a minőségbiztosítás bevezetése szolgálja. A minőségbiztosítás ténye ugyanis a megújulás záloga, míg a rendszer tartalmi része a legmesszebb menőkig biztosítja a stabilitást, az állandóságot a működésben.

Alapelveként fogadjuk el, hogy a szakképzés feladata a korszerű szakmai ismeretek megszerzésére való felkészítés és az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges készségek fejlesztése. A szakképzés és a felsőoktatás az oktatási rendszer egymásra épülő, szerves részei.

Az élethosszig tartó tanulás szellemében igyekszünk minél szélesebb teret biztosítani a felnőttképzésnek. A felnőttképzés kapcsán az alábbi elvárásokat tartjuk szem előtt:

- Rugalmasság biztosítása: beszámíthatóság
- Rövidített képzés
- Vállalatokkal közös képzési programok lehetősége.

Nevelési értékek

Céljaink megvalósítása érdekében:

- tiszteletben tartjuk a tanulók személyiségét, etnikai hovatartozását,
- minden tanuló számára biztosítjuk, hogy kapjon esélyt szociokulturális hátrányainak leküzdésére,
- a szakképző intézményi életben szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk, minden tanuló számíthat oktatóink jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában,
- kiemelt figyelmet fordítunk a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokra,
- fontosnak tartjuk a munkára nevelést, ezért a tanulókat bevonjuk saját szakképző intézményi életük megszervezésébe, a szakképző intézményi környezet rendben tartásába,
- oktató- nevelő munkánkban szilárd alapképességek kialakítására törekszünk, tanulóink számára korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alpműveltséget, szakmai tudást nyújtunk,
- az oktatás során figyelembe vesszük a tanulók egyéni képességeit, lehetőséget biztosítunk a felzárkózásra, a hátrányok csökkentésére,
- diákjaink megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeinket, megismerhetik elvárásainkat,
- fontosnak tartjuk, hogy diákjaink megismerjék és elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit, a tanulási technikákat,
- megismertetjük tanulóinkkal nemzeti kultúránk, történelmünk kiemelkedő személyiségeit, jelentős eseményeit, hagyományainkat, mindezek megbecsülésével tápláljuk a gyermekekben a haza és a szülőföld iránti szeretetet.

Intézményünknek teljes elszántsággal kell törekednie arra, hogy a legjobb minőségű oktatást nyújtsa a tanulók számára. Az erkölcsi követelmény azt jelenti, hogy a lehetőségek optimális megteremtésével a gyerekek a kötelező oktatás végére a lehető legjobb eredményt érik el. Ez azt az óriási felelősséget rakja az oktatók és a szakképző intézmény vezetésének vállára, hogy minden lehetőséget ki kell aknázniuk a gyerekek fejlődése és épülése érdekében. Ennek az a feltétele, hogy azonos értékekre épüljön mind a döntési, mind pedig a nevelési folyamat.

Nevelés céljai és feladatai:

Intézményünk általános célként fogalmazza meg a humánus értékek, az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékének közvetítését, a fiatalok testileg és lelkiileg egészséges, az emberi kapcsolatokban igényes felnőtté, demokratikus elveket valló állampolgárokká nevelését.

Fő célunk olyan fiatal szakemberek nevelése, akik ismerik az egyetemes emberi kultúra értékeit és gyakorlatias, önmegvalósítást szolgáló szakmai ismeretekkel bírnak. Kialakul bennük a teljesítményképes tudás megszerzése iránti igény, csapatmunkára képes alkotó személyiséggé válnak.

Célunk, hogy az intézményünkben végzett tanulók tudásukat alkotó módon tudják használni, be tudjanak illeszkedni környezetükbe, hogy tovább tudjanak lépni a tanulási folyamatokban, megtalálják helyüket a munka világában. Képesek legyenek a nálunk megszerzett ismereteikkel a választott területen önálló életstratégia, konstruktív életvezetés kialakítására.

Tanítványainknak olyan harmonikus személyiséget fejlesztő, diákközpontú, szeretetteljes szakképző intézményi környezetet kívánunk biztosítani, amelyben a teljesíthető követelmények, kiszámítható elvárások biztosítják számukra a szakképző intézményi sikert. Olyan szakképző intézményi légkört szeretnénk teremteni, ahol felnőtt és diák egyaránt jól érzi magát.

Alapvető feladatunk a **kulcskompetenciák** fejlesztése, azaz azoknak a képességeknek a kialakítása, amelyek birtoklása alkalmassá teheti a tanulót a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszótt világhoz.

Kulcskompetenciák:

- anyanyelvi kommunikáció,
- idegen nyelvi kommunikáció,
- matematikai kompetencia,
- természettudományos és technikai kompetencia,
- digitális kompetencia,
- a hatékony, önálló tanulás kompetenciája,
- szociális és állampolgári kompetencia,
- kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia,
- esztétikai-művészeti tudatosság és kifejező képesség.

Kiemelt fejlesztési feladataink:

- Helyes énkép kialakítása, önismeret fejlesztése (szociális képességek, a szociális és állampolgári kompetencia fejlesztése).
- A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése (hatékony, önálló tanulás, a digitális kompetencia, a matematikai kompetencia fejlesztése).
- Felzárkóztatás, a tehetségek kiválasztása és gondozása, a pályaeorientáció segítése (anyanyelvi kommunikáció, idegen nyelvi kommunikáció, esztétikai, művészeti tudatosság és kifejező-készség, a hatékony, önálló tanulás, a digitális kompetencia fejlesztése).
- Kulturált életmód, környezettudatos magatartás kialakításának segítése (európai azonosságtudat, egyetemes kultúra, hon-és népismeret, esztétikai-művészeti tudatosság, kifejező-készség, szociális és állampolgári kompetencia, idegen nyelvi kommunikáció, digitális kompetencia fejlesztése).
- Egészséges életmód, testi-lelki egészség. Környezettudatos magatartás kialakulásának segítése (természettudományos kompetencia, szociális és állampolgári kompetencia fejlesztése).
- Felkészülés a felnőtt lét szerepeire, társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztése. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés. Gazdasági nevelés (a szociális és állampolgári kompetencia, a természettudományos kompetencia, a kezdeményező-készség és vállalkozói kompetencia fejlesztése).

Intézményünk akkor lesz életképes, hosszútávon eredményesen tevékenykedő, ha megfelel a szülők és a tanulók igényeinek és elvárásainak. Ez azt jelenti, hogy intézményünknek arra kell törekednie, hogy az iskolát körülvevő közösség igényeire jobban reagáljon, de viszonylagos önállóságát ne adja fel.

Az ehhez szükséges **leglényegesebb tényezők:**

- támogató légkör,
- hangsúly a tanuláson,
- világos célok és magas szintű elvárások,
- a tevékenységek és az elért eredmények figyelemmel kísérése,
- az oktatók folyamatos továbbképzése,
- a szülők bevonása,
- óvatos és pontos helyzetelemzés,
- az igények alapos kivizsgálása,
- alaposan átgondolt, hatékonyan összehangolt stratégiák,
- változtatások támogatása.

Esélyegyenlőségen azt értjük, hogy senki se legyen elzárva bizonyos művelődési, gazdasági javaktól, társadalmi presztíztől, pozíciótól csupán azért, mert körülményei, "starthelyzete" rosszabb másokénál.

Az osztályközösségek kialakítása, a tananyag elmélyítése, a tananyag feldolgozás segítése, a tanórán kívüli tevékenységek megvalósítása érdekében az osztályfőnökök, a szakmai oktatók kirándulásokat, tanulmányi utakat és szakmai programokat szervezhetnek. Ezeken való részvétel önkéntes és teljes mértékben önköltséges. Azok a tanulók, akik nem vesznek részt az ilyen programokon, az iskolában foglalkozásokon vesznek részt.

Nevelés eszközei és eljárásai

A pedagógiában elfogadott alapelvek közül a napi nevelő-oktató munka során, kiemelt tudatossággal kerül alkalmazásra:

- a komplexitás elve,
- az esélyegyenlőség elve,
- az egyenrangúság elve,
- a pedagógus vezető szerepének elve,
- az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételének elve,
- a fejleszthetőség elve,
- a különböző közösségekhez tartozás elve,
- a tapasztalatszerzés elve,
- a szemléletesség elve,
- a motiváció elve,
- az aktivizálás elve,
- a külső hatások elve,
- a bizalom elve,
- a következetesség elve,
- a visszajelzés elve,
- a nevelés ellentmondásosságának elve.

Az oktató-nevelő munka eszközei:

- tanulásra nevelés,
- értelmi nevelés,
- erkölcsi nevelés,
- érzelmi, akaratni nevelés,
- esztétikai nevelés,
- kommunikációs nevelés,
- pályaorientáció,
- munkára nevelés,
- közösségi életre nevelés,

- egészségnevelés,
- környezeti nevelés,
- konstruktív életvezetésre nevelés.

Az oktató-nevelő munka megvalósításának eljárásai:

- a tudás és a műveltség iránti belső igény kialakítása,
- a tanulási folyamat motiválása,
- a tanulási folyamat szervezése, irányítása,
- hatékony tanulási módszerek kialakítása,
- tanulás differenciált segítése,
- az egész életen át tartó tanulás iránti igény kialakítása,
- aktivizálás minden tevékenység során,
- kreatív gondolkodás kialakítása,
- az önálló ismeretszerzési képességek kialakítása,
- differenciált, individualizált képességfejlesztés,
- fejlettségi szinthez igazított követelmény-rendszer,
- az ismeretek megszerzésének gyakorlat-orientáltsága,
- humanista értékrend kialakítása,
- pozitív személyiségjegyek kialakítása,
- az egészséges életmód szokássá fejlesztése,
- a környezeti kultúra fejlesztése,
- közös tevékenységek gyakorlása,
- pozitív személyes példamutatás,
- a tanítási, tanulási, nevelési folyamatok folyamatos ellenőrzése, értékelése.

1.2. b) A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiségfejlesztés általános feladatai

Feladatunk a személyiségfejlesztésben az önismeret, a pozitív erkölcsi normákon alapuló belső értékrend, a kezdeményező- és vállalkozókészség, a felelős társadalmi magatartás kialakítása, koherens értékrendre épülő világkép formálása, valamint az állampolgári szerepre történő felkészítés. Ez utóbbi magában foglalja a demokrácia gyakorlásához szükséges jogok és köteleességek tudatosítását.

Feladatunk a humán értékek, illetve az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeinek közvetítése, a tanítási-tanulási folyamat során kialakítani a tanulóknak az igényt és a képességet az ismeretek önálló megszerzésére, az összefüggések felismerésére, értelmezésére, hasznosítására.

Fontos a nyitottság és az érdeklődés kialakítása, a kulturált viselkedés alapvető elemeinek fejlesztése, a stressztűrés és a terhelhetőség képességének kialakítása.

Fejleszteni kell fogalmi gondolkodásukat, problémamegoldó képességüket, anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikációs és informatikai tudásukat, a munkájuk színvonala eredményessége, minősége iránti önismeret, az empátia és tolerancia képességet, a team-ben való munkavégzés képességét, és a tevékenységeikkel kapcsolatos felelősségérzetet.

Különösen nagy figyelmet kell fordítani az anyanyelv igényes használatára, a tanulók érzelmi kultúrájának gazdagítására, erkölcsi tudatosságuk erősítésére. Lehetővé kell tenni a tanulók számára a korábban kialakult tudásbeli és szociális hátrányok felszámolását. A szakképzésben elsősorban a munkatevékenységekre nevelés a cél, és az ezekhez szükséges képességek és készségek fejlesztése a feladatunk. A kerettanterv lehetőséget ad az általános műveltség megalapozására, szakmai továbbtanulás iránti motivációra, ezáltal biztosítja, hogy ezek a tanulók életpályájuk során ne a társadalom leszakadó, gyakran gondoskodásra szoruló rétegéhez tartozzanak, hanem továbbfejlődésre képes fiatalokká, a társadalom sikeres tagjaivá váljanak.

A tanulóiban a szakképző intézményi tevékenységeik során alakuljon ki az egészség, az emberi környezet és a természet megóvására irányuló felelősségérzet, fejlődjön ki az igény a társakkal való együttműködő, egyenrangú és szolidáris viszony kialakítására, a közösségi és az egyéni érdekek egyensúlyának megteremtésére, legyenek képesek a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére.

Intézményünk tevékenységének alapvető attitűdje a tanulók személyiségének fejlesztése. Ezért folyamatosan figyelemmel kell kísérnünk minden egyes tanulóink személyiségét, annak változásait, az intézménybe kerüléstől az egész oktatási folyamat során.

A személyiségfejlesztés nevelési területei, életmódra nevelés

Alapvető célunk, hogy lelkiileg és testileg egészséges fiatalok kerüljenek ki intézményünkéből.

A nevelési feladatok között kiemelt fontosságú az egészséges életmódra nevelés. A mindennapi testedzés szerepét, a higiénia betartásának fontosságát, és az egészségre káros szokások mellőzését tudatosítani kell. Pozitív mintákkal kell szolgálni a meggyőzés érdekében.

A környezeti nevelés célja, hogy a tanulóiban kialakuljon az igény a szűkebb és tágabb környezetük megismerésére, megóvására, fejlesztésére. A meglévő környezeti értékek tisztelete, ápolása fejleszti a tanulók felelősségtudatát, önismeretét. Tanulmányi és természetjáró kirándulások alkalmasak az érdeklődés felkeltésére, viselkedésminták elsajátítására, közös élményszerzésre, ezáltal fejlődik személyiségük

Magatartás és viselkedéskultúra

Az iskolának arra kell törekednie, hogy egy jól megalapozott és mindenki által elfogadott mintát közvetítsen. Intézményünknek olyan közegként kell működnie, melyben tanulóink képesek elsajátítani azokat a viselkedési szabályokat és szerepeket, melyek erkölcsi normaként és értékrendként szolgálhatnak további életükben.

A fejlesztés nem korlátozódik csupán a szakképző intézmény falain belülre. Jelentős szerepet tulajdonítunk annak, hogy diákjaink minél többször jussanak el színházba, múzeumokba, sport- és kulturális rendezvényekre, hiszen ezeken a helyeken van módjuk gyakorolni a helyes magatartásformákat és viselkedésmódokat.

Tanórán kívüli nevelés

A szakképző intézmény feladata, hogy tartalmas, sokszínű kulturális és sportprogramot nyújtson a tanulóknak. Ilyenek például a múzeum és színházlátogatások, ahol az ismeretek gazdagításán túl az ízlésformálás, a viselkedés alakítása kap fontos szerepet. A közös sportrendezvényeken a versenyszellem, a sportszerű magatartás, a küzdeni akarás, kitartás és az eredmény elfogadása hat a tanulók személyiségének fejlődésére és erősíti a közösséghez tartozás pozitív érzését.

A kirándulások, a természetjárás és a közös sporttevékenységek az egészséges életmódra nevelésben, a természet értékeinek megismerésében és megbecsülésében játszanak fontos szerepet. A közös játékok, a kellemesen eltöltött idővel együtt új barátságok szövődését is jelenthetik, és a tanulók egymás értékeit is jobban megismerik, tiszteletben tarthatják a mások által képviselt értékrendeket. Itt érthetik meg, hogy az ember a természet része, felelős a környezete megóvásáért. Itt alakulhat ki a helyes szemlélet az ember és a természet harmonikus kapcsolatáról, és annak az igénye, hogy óvja és gyarapítsa is ezeket az értékeket.

A diákönkormányzat segíti a szakképző intézmény munkáját, a szabadidős programok szervezésében, illetve aktív közreműködő a lebonyolításban, ezáltal lehetőségük van a közösségi munka gyakorlására, a közösség formálására.

A közösségben eltöltött tartalmas programok a szabadidő helyes eltöltésének szemléletét formálják a tanulóknak.

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható szakképző intézményi könyvtár segíti. A szakképző intézmény könyvtári állományban megtalálhatók a szépirodalmi, a szórakoztató és a szakmai könyvek, idegen nyelvi szótárak, térképek, útikönyvek, melyek a különböző érdeklődési körű tanulók igényeit szolgálják.

Önismeret

Nemcsak az osztályfőnöki órán nyújtanak segítséget diákjainknak az egészséges szellemi és lelki fejlődésben, hanem a tanórán kívüli rendezvények is. Nagy hangsúlyt fektetünk az intézményi ünnepélyekre, tanulmányi versenyekre, illetve a diákönkormányzati feladatokra.

Egészséges jövőkép

Mindennapi munkánk eredményét abban látjuk, hogy az intézményünkben eltöltött évek során diákjainkban kialakul egyfajta egészséges jövőkép. Ennek alapján remélhetőleg a számukra legmegfelelőbb életutat választják.

A közösségfejlesztés nevelési feladatai

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatokat kialakítja, megteremtí és tovább fejleszti. Ez azonban csak akkor lehetséges, ha a nevelési program, a tanulási-tanítási folyamat teret ad a színes, sokoldalú szakképző intézményi életnek, a tanulásnak, a munkának, ha fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési készségüket, ha hozzájárul életmódjuk, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához.

Minden oktatónak ki kell használni a tanóráin adódó közösségnevelő lehetőségeket. Különösen fontos ez a magyar és a történelem tantárgy szakóráin, illetve a testnevelés órákon és a gyakorlati csoportos foglalkozásokon.

Az osztályfőnöki órák témáinak megválasztásakor igazodni kell a tanuló életkori sajátosságaihoz és az adott közösség főbb problémáihoz is. Lehetőség van a közösségfejlesztésre a szünetekben, tanítás előtt vagy után, vagy éppen a véletlen találkozások alkalmával, illetve a közös szakképző intézményi programokon is.

Szorgalmazzuk a tanulók közéleti szereplésre való felkészítését, a kulturált közéleti szereplés normáinak elsajátítását, melyek irányadóak lehetnek egész életükben, mert elősegítik a társadalmi és munkahelyi közösségekbe történő beilleszkedésüket, illetve a közösségi életbe és a közszereplésbe történő bekapcsolódásukat.

1.3. c) Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az oktató feladata:

- a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy oktatása (és/vagy) szakmai oktatása, illetve szakmai képzése,
- a közismereti kerettantervben és a szakképző intézmény szakmai programjában, valamint a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével.

Az osztályfőnök az osztályközösség fejlesztésének koordinátora. Ezért a szakképző intézmény vezetésének minden évben igen fontos feladata, hogy egy-egy induló osztály élére a megfelelő felkészültséggel, emberi tulajdonságokkal rendelkező osztályfőnököt kiválassza és megbízza e fontos feladattal.

Az osztályfőnök legfőbb feladatai a közösségfejlesztésben:

- a problémák felismerése és azok kezelése,
- szervezés, irányítás, összefogás,
- összhangteremtés a tanulók, az osztályban tanító tanárok és család között,
- az osztályfőnöki órák nevelési lehetőségeinek kihasználása,
- közösségi programok szervezése.

Az osztályfőnök feladatai:

- Feladata az intézmény és a szakmai munkaközösség munkatervében rögzített szakmai és pedagógiai feladatok előkészítése és végrehajtása.
- Javaslatot tesz az iskolai munkaterv osztályát, évfolyamát érintő pedagógiai, szervezési stb. feladataira.
- A helyi tanterv alapján tanmenetet készít, az osztályfőnöki tevékenységet ennek alapján szervezi meg.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség megbeszélésein és értekezletein.
- Kiemelt figyelmet fordít a dokumentumok kitöltésére: digitális napló, törzslapok, bizonyítványok, közösségi szolgálati naplók stb.
- Vezeti a tanulók dicséretével, elmarasztalásával kapcsolatos bejegyzéseket. Javaslatot tesz a jutalmazásokra.

- Előkészíti és megszervezi osztálya tanulmányi kirándulását, az előírt időben leadja a kirándulási tervet. A rendkívüli eseményeket haladéktalanul köteles jelezni.
- Felelősséggel tartozik a szakmai munkához szükséges eszközök, könyvek, berendezések stb. rendeltetésszerű használatának biztosításáért.
- Kijelöli az osztály felelőseit (pl. hetes). Megszervezi és ellenőrzi a felelősök munkáját, ezen keresztül gondoskodik az osztályterem rendjéről, tisztaságáról, a vagyonvédelemről. Gondoskodik az osztályterem otthonosságának kialakításáról, megőrzéséről.
- Kapcsolatot tart az osztályába járó diákok szüleivel, az osztály diák- önkormányzati vezetőivel.
- Biztosítja az osztály képviselőinek a diákönkormányzati megbeszéléseken való részvételét.
- Folyamatos kapcsolatot tart az osztályában tanító oktatókkal.
- Előkészíti és lebonyolítja a szülői értekezleteket. Jelenléti ívet vezet, továbbítja a felettes felé az általános érdeklődésre számot tartó szülői észrevételeket.
- Részt vesz osztálya szecskaavató, szalagavató és egyéb műsorának előkészítő munkálataiban. Minden tanév első hetében ismerteti osztályával az iskolai házirendet, az intézmény biztonsági szabályait, vagy az évfolyamnak és a szükségleteknek megfelelően felhívja a figyelmet ezek egyes előírásaira. A tájékoztatásról jegyzőkönyvet vesz fel.
- Segíti osztálya tanulóinak a továbbtanulásra, felsőfokú tanulmányokra történő orientálódását.
- A tanév elején, de legkésőbb szeptember 30-ig rögzíti, a tanév folyamán nyomon követi és aktualizálja a digitális naplóban a diákok adatainak változását, különös tekintettel a következőkre: közösségi szolgálat, tanulási- és beilleszkedési nehézséggel küzdők, hátrányos helyzetű tanulók, felmentések (pl. tanulmányi, testnevelés) a bejárók, a menzások, a kollégisták, külföldiek és ket-tős állampolgárok, ösztöndíj jogosultság.
- A tanév elején osztálya számára megtartja a tűz-, baleset- és munkavédelmi tájékoztatót, az oktatásról szóló feljegyzést aláírhatja a tanulókkal.
- A meghatározott adatszolgáltatásokat az előírt határidőig maradéktalanul elkészíti és megküldi az előírt helyre.
- Együttműködik a gyermekvédelem területén dolgozó (pl. szociális segítő) munkatársakkal.
- Részt vesz és támogatást nyújt a pályaaorientációs tevékenységekben, programok szervezésében.

1.4. d) A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók az alábbiak:

- A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulók
  - hátrányos helyzetűek
  - halmozottan hátrányos helyzetűek (ezen belül a nevelésbe vett gyermekek)
- A kiemelten tehetséges tanulók
- A diabétesz és más krónikus betegséggel érintett tanulók
- A különleges bánásmódot igénylő tanulók
  - sajátos nevelési igényűek (SNI)
  - beilleszkedési tanulási és magatartási nehézségekkel küzdők (BTMN)

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos teendők:

Hátrányos helyzetű tanuló (HH) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult tanuló, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű a tanuló, (HHH) ha

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult és a hátrányos helyzetre megállapított 3 feltételből legalább 2 fennáll,
- nevelésbe vételére került sor,
- utógondozói ellátásban részesül.

A HH és HHH tanulókkal kapcsolatos feladatok kezelése az intézmény fejlesztő pedagógusának feladata az ESZC diákvédelmi tanácsadójának támogató jelenléte mellett a következők:

- A szakértői vélemények begyűjtése, nyilvántartásba vételt követően a személyes hátrányok megismerése.
- Az osztályfőnökök a hátrányok ismeretében külön módszereket alkalmaznak: a beilleszkedés, szociális kompetenciák, iskolai szocializáció zavarmentessége, társas kapcsolatok megfelelő alakulása, a személyes hátrányok kompenzálása érdekében. (A bejövő 9. évfolyamos osztályoknál osztályközösségi profil készül, melyet online kérdőív segítségével végeznek)
- Az iskola oktatókat (min 2 fő) jelöl ki a tanulói szükségletek alapján, a képesség kibontakoztató foglalkozások megszervezésére (Szkr. 116.§ - 118. § alapján)
  - A külön foglalkozásokat igénylő, hátrányokkal küzdő tanulókat az osztályfőnökök jellemzései és feltárt gyengeségeik alapján csoportokba soroljuk:
    - ✓ Kommunikációs képességfejlesztő csoport (konfliktuskezelés, asszertivitás, szociális kompetenciák, emberi méltóság tisztelete szerinti viselkedés és megnyilvánulás)
    - ✓ Tanulási képességfejlesztő csoport (tanulásmódszertan)
  - Egyéni fejlődési naplót vezet a kijelölt oktató, aki a jogszabályi előírásoknak megfelelően 3 havonta megbeszéli a szülővel a haladás eredményét.
  - A foglalkozások során az illetékes gyermekjóléti központból delegált iskolai szociális segítő is közreműködik és csoportos foglalkozásokat, prevenció programokat tart
  - A felelős oktató szükség szerint bevonja az illetékes gyermekjóléti szolgálatot, különösképpen akkor, ha családon belüli problémákat tapasztal, melyek a tanuló haladási ütemét befolyásolja.
- Az e-Kréta ESL felületének segítségével folyamatosan követjük, hogy mely tanuló kerül veszélyeztetett helyzetbe, ezzel megelőzhető a korai iskolaelhagyás, lemorzsolódás. Időben kiderülhet, hogy a választott szakma megváltoztatására szükség van, pályaalakalmasság, pályaaorientáció szempontjából intervenció lépéseket teszünk.
- Az osztályfőnökök, szakoktatók javaslatára az intézmény igazgatója felveszi a kapcsolatot az illetékes pedagógiai szakszolgálat, gyermekjóléti szolgálattal, ha a tanuló hátrányainak csökkentésénél szükségét látja.
- A tanulókat az esélyegyenlőség biztosításával, a helyi szintű egyenlő esélyek megteremtésével az egyenlő bánásmód követelményének megfelelően kezeli, s minden eszközével megelőzi a diszkrimináció előfordulását.

Különleges bánásmódot igénylő tanuló

Sajátos nevelési igényű gyermek

Intézményünk, az ESZC alapító okirata alapján, sajátos nevelési igényű gyermekek fogadását vállalja.

Alapelvünk:

- Minden gyermek a személyiségének és szükségletének megfelelően egyedi életpályát jár be.
- Befogadó iskolai közösséget úgy kell formálni, hogy ne a sajnálat, hanem az együttes élményekből fakadó szeretet legyen az elfogadás alapja.

- Figyelembe vesszük, hogy a gyermekek fejlődésbeli képességeik különbözőek, ennek megfelelően, az egyedileg megállapított különleges bánásmódot: mentesítéseket, rehabilitációs terv szerinti megsegítést, integrált oktatást nyújtunk.

Egyéni képességeikhez mérten határozzuk meg az oktatási módszereket, szükségleteket, az illetékes fejlesztőpedagógussal együttműködve (lásd bővebben: 2.13. pontban).

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló

Feladat: képességfejlesztés, tanulásmódszertani megsegítés, a szakvéleményben meghatározott könnyítések és mentesítések biztosítása

- egyéni fejlesztés
- csoportos fejlesztés

Pedagógiai tevékenységek:

- Fejlesztés, felzárkóztatás, fejlesztő foglalkozások felzárkóztató oktatás szervezése a szakértői vélemény és az illetékes pedagógiai szakszolgálat javaslata alapján.
- Egyéni bánásmód alkalmazása, egyéni foglalkozások tervezése, egyéni fejlesztési terv készítése a fejlesztőpedagógus bevonásával.
- A tanuló értékelésének és minősítésének meghatározása a szakértői vélemény alapján.
- Segítségnyújtás, felzárkóztatás, egyéni foglalkozás, tanórai foglalkozás keretében.
- Befogadó iskolai, osztályközösségen belüli légkör megteremtése.

Együttnevelési célunk a tanulók társadalmi integrációjának elősegítése, az esélyegyenlőség feltételeinek megteremtése: egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció, rehabilitáció; a helyi szintű lehetőségek segítségével egyenlő esélyek biztosítása mellett a gyermekek, tanulók önállóságra nevelése. Az egyéni adottságok, a tanulóknál az erősségeik megismerése, a képességeik lehetőség szerinti legteljesebb mértékű kibontakoztatása.

Feladatunk:

- A szakképző intézményekben a feltételek megteremtése a különleges bánásmód követelményeinek biztosításához.
- A tanulók hozzásegítése, hogy a képességeiknek és szükségleteiknek megfelelő képzésbe kerüljenek a szakértői bizottság szakvéleménye, valamint a beiratkozást megelőző SNI-elbeszélgetés alapján.
- A gyermekek számára az iskolába lépésüktől kezdődően elfogadó, befogadó közösségi szemlélet kialakítása, ami hatást gyakorol a gyermekek, a tanulók mikrokörnyezetére. A család, az iskola és diákotthon/kollégium együttműködésének, összhangjának megteremtése.
- A tanulók a szükségleteiknek megfelelő szaksegítség, odafigyelést megkapják.
- A napirend kialakítása a túlterhelés, túlzott kimerülés elkerülésével történik.
- Az optimális terhelés megállapítása szakember segítségével, a gyermek megismerése a család, a pedagógus megfigyelései, tapasztalatai felhasználásával.
- Egyéni képesség szerinti nagyobb mértékű differenciálás, motiválás kiemelt szerepe.

A hatékony integráció feltételei:

- folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel,
- a konfliktusok, akadályok időbeni kezelése, elhárítása (prevenció),
- integráció, befogadás, együttnevelés, differenciálás, fejlesztés,
- másság elfogadása, elfogadtatása, érzékenyítés,
- sikerélmény, önbecsülés segítése,
- motiváció növelése,
- szociális-érzelmi-kognitív képességfejlesztés,
- folyamatos jelenlét, elakadások segítése, ellenőrzés,
- feladatok kis lépésekre bontása, szemléltetés (ábrák, képek, vázlat),
- írásbeli számonkérését szóban helyettesíteni,
- mentesüljön az osztályteremi hangos olvasás alól (szülő is kérheti!),
- önmagához mért fejlődés értékelése,

- eszközhasználat, több idő, vagy kevesebb feladat biztosítása,
- a pedagógiai komplex szakvéleményben előírt mentesítések, könnyítések biztosítása,
- a tanuló érdekképviselésének biztosítása.

Az egyes tanulókra kidolgozott egyéni fejlesztési terveknek tartalmazniuk kell:

- a gyermek jelen állapotát (az ép, jól működő, a kevésbé sérült funkciók felsorolását),
- a fejlesztés területeit (fejlesztésre szoruló funkciókat, képességeket),
- a fejlesztés szervezési módját, színtereit,
- a fejlesztésben felelős személyeket,
- a fejlesztési folyamat időbeli ütemezését.
- Fejlesztési diagnosztika
  - úgy korigálja a gyenge funkciókat, hogy alapoz a meglévő, jó képességekre,
  - a képességek minőségi elemzésére törekszik,
  - épít a szülők aktív közreműködésére.

A szakképző intézménybe bekerülés feltételei:

A jelentkezés során, a felvételi eljárás alatt, a rendelkezésünkre álló szakértői vélemény figyelembe vétele mellett, az I. fokú egészségügyi alkalmassági szűrésen a szakmai alkalmasság vizsgálata is történik. Az orvosi vizsgálaton kívül a törvényes képviselő bevonásával, a felvételt érintő döntés előkészítése alapján egyeztető megbeszélést tartunk. Szakemberekkel való konzultáció segítségével az intézmény igazgatója megbizonyosodik, hogy a sikeres integráció megvalósítható-e a meglévő feltételekkel.

Amennyiben a választott szakmára való alkalmasság kérdésessé válik, úgy II. fokú orvossal szakértői vizsgálatra irányítjuk a jelentkező tanulókat annak érdekében, hogy olyan szakmát tanuljon, melynek a képzési kimeneti követelmények (KKK) alapján eleget tud tenni.

Az SNI és BTMN tanuló esetében, az intézményünk kijelölését tartalmazó szakvélemény alapján, igazgatói határozatba foglalva biztosítjuk az előírt mentesítéseket, könnyítéseket.

A szakmai vizsgára nem vonatkoznak teljes mértékben a mentesítések, ezek a közismereti tárgyakra vonatkozóan alkalmazhatók elsősorban.

A kiemelten tehetséges tanulók

A kiemelten tehetséges tanuló az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magasfokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

- A közismereti tárgyat, szakmai tárgyat oktatók, a gyakorlati ismereteket oktatók és az osztályfőnökök együttes tapasztalatai és javaslata alapján fordítunk a figyelmet a tehetséges tanulóinkra.
- A feltárt speciális képességek alapján a tutori feladatokat végző oktató módszereivel, eszközeivel történik a tehetséggondozás:
  - pályázati lehetőségekhez hozzásegítés,
  - civil, társadalmi szervezetekkel történő kapcsolatfelvétel, delegálás,
  - tehetséggondozó foglalkozások szervezése, versenyekre felkészítés,
  - tutori tevékenységgel történő személyi segítség a tanulók legjobb érdekében megfelelően.

A diabéteszsel, ételallergiával, egyéb krónikus betegséggel élő tanulók

A speciális étkezés, szükségletek biztosítására rendelkezésre álló feltételek:

- Intézményünkben nem biztosított a meleg étkezés, a tanulóknak lehetőségük van az otthonról hozott meleg ételt tárolni, hűteni, melegíteni.
- Az iskolaorvos és az iskolai védőnő folyamatos ellenőrzése és javaslata alapján, a házirendben foglaltak szerint biztosított a foglalkozásokon történő étkezés, foglalkozásokról kilépés, az egyéni egészségügyi szükségleteknek megfelelően (vércukormérés, inzulinbeadás és egyéb szükséges teendők miatt).
- Testnevelés órán a fizikai megterhelés esetén kialakulhat rosszullet a diabéteszes tanulóknál, erre az oktatók különösen figyelmet fordítanak.

- Kiemelt figyelmet fordítunk a testnevelés órák előtti és alatti oktatói teendőkre, hiszen a testmozgás csökkenti a vércukorszintet, a megerőltető sport viszont emelheti a vércukorértéket, ami akut anyagcsere-felborulást eredményezhet.
- Az iskolai védőnő felügyeli a diabéteszrel élő, ételallergiában szenvedő tanulók ellátását, szükségleteik szerinti beavatkozásokat, távollétében egy kijelölt oktató beavatkozása történik a szülő/törvényes képviselő értesítése mellett.
- Az iskolaorvosi javaslatot az iskolai védőnő egyezteti az osztályfőnökökkel, szakokkal (pl. testnevelés tantárgy) a diabéteszes, ételallergiával élő, krónikus beteg (pl. epilepszia egyéb) tanulók étkezéssel kapcsolatos, odafigyelést igénylő szükségletekről.

Célkitűzésünk:

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, a kiemelten tehetséges tanulók támogatása a szakmatanulásra való motivációjának erősítése, szakma elsajátítására képessé tevés. Ennek érdekében a team-munkában dolgozó megfelelő felkészültségű szakemberekkel hosszú távú és szorosan egymásra épülő együttműködés. A cél érdekében a személyi, tárgyi feltételek biztosítása.

Alkalmasság a szakképzésben

Felhívjuk a sajátos nevelési igényű, fogyatékossgal élő érdeklődők – jelentkezni szándékozók és törvényes képviselőik figyelmét, hogy kétféle alkalmassági vizsgálat alapján van lehetősége mérlegelni az intézmény igazgatójának a felvételtől az alábbiak szerint:

- egészségügyi alkalmasság: melyet kizárólag I. fokú eljárás során, az intézményünk iskolaorvosának a hatásköre elvégezni. Az egyéb, nem foglalkozás-egészségügyi, szakorvosi javaslat, vélemény nem mérvadó.
- pályalkalmasság: a szakképzésre vonatkozó képzési kimeneti követelmények alapján meghatározott feltételek szerint kell figyelembe venni.

A szakképző intézményünkbe jelentkezni szándékozó, sajátos nevelési igényű, különleges bánásmódot igénylő, fogyatékossgal érintett tanulókat, tájékoztató jelleggel az alábbiak szerint tudjuk fogadni:

Gazdálkodás és menedzsment ágazat: A többi gyermekkel, tanulóval együtt, integráltan oktatható hallásszervi fogyatékos, mozgásszervi fogyatékos, autizmus spektrumzavarral élő különleges bánásmódot igénylő tanulók fogadása.

Kereskedelem ágazat: A többi gyermekkel, tanulóval együtt, integráltan oktatható hallásszervi fogyatékos, beszéd-fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral rendelkező, különleges bánásmódot igénylő tanulók fogadása.

Közlekedés és szállítmányozás ágazat: A többi gyermekkel tanulóval együtt, integráltan oktatható mozgásszervi fogyatékos, beszéd-fogyatékos különleges bánásmódot igénylő tanulók fogadása.

Turizmus, vendéglátás ágazat:

- szakács szakma: A többi gyermekkel tanulóval együtt, integráltan oktatható hallásszervi fogyatékos, beszéd-fogyatékos, autizmus spektrumzavarral élő, egyéb pszichés fejlődési zavarral – tanulási zavarral- rendelkező tanulók fogadása.
- cukrász szakma: A többi gyermekkel, tanulóval együtt, integráltan oktatható hallásszervi fogyatékos, beszéd-fogyatékos, autizmus spektrumzavarral élő, egyéb pszichés fejlődési zavarral – tanulási zavarral- rendelkező különleges bánásmódot igénylő tanulók fogadása.
- Pincér- vendégtéri szakember szakma esetében a konkrét szakmai követelményeknek való megfelelés alapján nincs lehetőség sajátos nevelési igényű tanuló befogadására.

A felvétellel kapcsolatos döntés előtt minden esetben szükség van a különleges bánásmódot igénylő tanulóknál egy személyes, helyzetfelmérő beszélgetésre. Szükség van a mentesítések, megsegítések, integrációs feladatok előírását tartalmazó szakvélemények megismerésére. Minden esetben egyedi helyzetfelmérés alapján van lehetőségünk közreműködni az ágazat és a szakma kiválasztásánál, pályaválasztásnál az érintett tanuló legjobb érdekében. A telefonos érdeklődések esetén nem tudunk tájékoztatást adni az érintett helyzet ismerete nélkül, ilyen esetben időpontot tudunk egyeztetni egy személyes találkozásra.

Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos részletes programot az 5. sz. mellékletben az az Iskolai biztonságért komplex program tartalmazza.

1.5. e) A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje

A tanulói közösségek érdekeinek képviselőjére, a diákok jogszabályokban biztosított demokratikus jogainak (részvételi, véleményezési, egyetértési, döntési jog), gyakorlására az intézményünkben diákönkormányzat működését kell biztosítani.

A diákönkormányzat tagjait évente újraválasztja a tanulói közösség.

A diákönkormányzat munkáját az osztályokban megválasztott osztály-diákbizottságok küldöttekéből álló, szakképző intézményi diákönkormányzati vezetőség irányítja, a diákönkormányzat munkáját segítő tanár közreműködésével.

A diákönkormányzat vezetősége éves munkaterv alapján dolgozik, és havonta ülésezik.

A diákönkormányzat osztály szinten az osztályfőnökökön keresztül, szakképző intézményi szinten a diákönkormányzat munkáját segítő tanáron keresztül kapcsolatot tart a nevelőtestülettel és az intézményvezetővel.

Diákönkormányzat rendszeres tevékenységi területei:

- a tanulói közösséget megillető jogosultságok gyakorlása,
- a házirend módosításainak előkészítése.
- kirándulások, sport-, és kulturális rendezvények szervezése, lebonyolítása, valamint a tanulók aktivizálása a részvételben,
- egy tanítás nélküli munkanap programjának összeállítása.

A diákönkormányzat által szervezett programok lebonyolításához szükséges helyiségeket (osztályterem, tornaterem), illetve a berendezések, eszközök használatát (bútorok, számítógép, fénymásoló), a szakképző intézmény ingyen biztosítja.

Az intézményvezető köteles a tanulók kérésére tájékoztatást adni a szakképző intézmény szakmai programjáról, a minőségirányítási programról, a szervezeti és működési szabályzatról, illetve a szakképző intézmény működését meghatározó minden belső szabályzatról.

A tanuló alapvető joga, hogy tájékoztatást kapjon a személyét, tanulmányait, és előmenetelét érintő kérdésekben.

A szakképző intézményi élet eseményeiről, munkarend változásokról, ünnepekről, rendezvényekről, szünetekről, vizsgákról, verseny és pályázati lehetőségekről, illetve minden, a tanulókra tartozó fontos információról az intézményvezető körlevélben, vagy az osztályfőnökökön és szaktanárokon keresztül tájékoztatja a tanulókat.

1.6.f) A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben részt vevő személy, az oktató, a szakképző intézmény és a szakképző intézmény partnerei együttműködésével kapcsolatos feladatok és egymással való kapcsolattartásuk formái

A szakképző intézményi nevelés-oktatás, a szakképzés, valamint a tanuló személyiségfejlesztésének elengedhetetlen feltétele, a szülők az oktatók és a szakképző intézmény partnerei közötti szoros együttműködés.

A tanulók és az oktatók együttműködésének formái:

A tanulókat a szakképző intézmény életéről, a szakképző intézményi munkaterről, ill. az aktuális feladatokról a szakképző intézmény igazgatója, a diákönkormányzat munkáját segítő oktató és az osztályfőnökök tájékoztatják.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, ill. választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, az oktatókkal, az oktatói testülettel.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az osztályfőnök és az oktatók folyamatosan (szóban, illetve a digitális naplón keresztül írásban) tájékoztatják.

A szülők és az oktatók kapcsolattartása, együttműködésének formái:

A szülőket a szakképző intézmény egészének életéről, a szakképző intézményi munkaterről, az aktuális feladatokról a szakképző intézmény igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják. A szülők a gyermekük előre haladásáról, az esetlegesen felmerült problémákról a digitális naplóból folyamatosan tájékozódhatnak. A digitális naplóhoz való hozzáférést a szülők év elején vehetik át. A szülők tájékoztatásának fontos színtere még a szakképző intézmény weblapja, illetve az osztályfőnökök és az oktatók által létrehozott facebook csoportok.

Együttműködési formák:

- szülői értekezlet,
- fogadóóra,
- írásbeli tájékoztató,
- egyéni beszélgetés.

A szülői értekezletek, a fogadóórák időpontját a szakképző intézmény minden évben az éves munkatervében határozza meg. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik a szakképző intézmény vezetőivel és az oktatói testülettel.

Az intézményi partnerek és a kapcsolattartás formái

Az intézmény az alábbi szakmai szervezetekkel áll kapcsolatban:

- gyermek- és ifjúságvédelmi szervezetek
- Kormányhivatal
- Szakmai szolgáltató szervezetek
- Szakszolgálatok
- Szakképző intézmény-egészségügy
- Területileg illetékes kamara
- Gyakorlati képzésben résztvevő gazdálkodószervezetek
- Szakképző intézmény képzési profiljába tartozó szakmai szervezetek
- Kulturális és sportszervezetek
- Civil szervezetek

A kapcsolattartás szükségességét jogszabályi előírások határozzák meg. A kapcsolattartás rendjét az intézmény saját Szervezeti és Működési Szabályzatukban határozza meg.

1.7.g) A tanulmányok alatti vizsga szabályai

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló- és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani.

A tanulmányokhoz kapcsolódó vizsgák körébe tartozik: az osztályozó vizsga, a különbözeti vizsga, a pótló- és a javítóvizsga. A tanulmányokhoz kapcsolódó vizsgákat a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról 180. § - 194. § szabályozza.

Tanulmányok alatti vizsgák:

Ágazati alapvizsgát kell tennie az alapozó oktatás befejezésekor:

- nappali képzés esetén a szakiskolás tanulónak 9. tanév végén, technikumi tanulónak 10. évfolyam végén,
- felnőttképzés (két évfolyamos képzés) I. félév végén.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához,

- ha felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladta, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tehet vizsgát.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni, kivéve, ha a tanuló a magasabb évfolyam követelményeit teljesíti. Ha a diák, az előrehozott érettségi vizsga megszerzése érdekében sikeres osztályozó vizsgát tett, akkor az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette, a magasabb évfolyamon az órák látogatása alól felmentését kérheti. Az igazgatói engedély megadását követően a törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy ebben az esetben a tanuló elhagyhatja-e az iskola épületét.

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben az intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan oktatót kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására. A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnökét és tagjait az intézmény igazgatója bízta meg. A vizsgabizottság elnöke felel a vizsga megszervezéséért és a vizsga tartásáért. A kérdező oktató csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

A tanulmányok alatti vizsga követelményei megegyeznek az adott tantárgy, adott évfolyamának a helyi tantervben megfogalmazott követelményeivel.

A vizsga részei:

- írásbeli - közismereti és szakmai elméleti tantárgyak esetén
- szóbeli - közismereti és szakmai elméleti tantárgyak esetén
- gyakorlati - testnevelés, szakmai gyakorlatesetén.

A tanulmányok alatti vizsgákon a kérdező tanár értékeli a vizsgázót a helyi tantervben megfogalmazott követelmények és a teljesítmény viszonyítása alapján.

Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli felelet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

- lehetővé kell tenni, hogy a szakképző intézményi tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
- a szóbeli vizsgát írásban teheti le,
- harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni.

A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról. A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához a vizsgázónak az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozóan a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket.

Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.

1.8.h) A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A szakképző intézmény két ágazatban (gazdálkodás és menedzsment, közlekedés és szállítmányozás) központi felvételi vizsgát tart. A jelentkezők felvétele ez alapján, valamint a magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv és informatika tantárgyak 7. év végi és 8. I. félévi osztályzataiból képzett pontszámok alapján történik. Pontegyenlőség esetén az idegen nyelv tantárgy és a matematika eredménye a döntő. Ezt az Oktatási Hivatal oldalára feltöltött felvételi tájékoztató mindenkor pontosan tartalmazza

A szakképzésbe való bekapcsolódás feltétele, hogy a jelentkezők megfeleljenek a jogszabályban előírt egészségügyi és pályaalakmassági követelményeknek.

A jelentkezés jelentkezési lap kitöltésével történik. A jelentkezés határidejét az adott tanév rendje szabályozza.

Beszámíthatóság

Beszámíthatóság feltételei és módjai

A szakképző intézmény igazgatója - a tanuló kérelmére – a KKK, a kerettantervi előírások és konkrét szakmai és közismereti tartalmak, illetve kötelező óraszámok megéléte alapján dönt a tanuló korábbi tanulmányainak beszámíthatóságáról.

A beszámítás formái:

- óralátogatás alóli felmentés,
- egyéni tanrend,
- eltérő időtartamú képzés,
- vizsgarész alóli felmentés az ágazati alapvizsgán,
- vizsga alóli felmentés az ágazati alapvizsgán,
- a tanulmányi idő lerövidítése beszámítással a felnőttoktatásban.

Átvétel más iskolából

Az átvétel írásos kérelemre történik. A felsőbb évfolyamra jelentkezéskor a szakképző intézmény vizsgálja: a tanuló megelőző tanulmányait, a választandó osztály befogadóképességét, valamint a Pedagógiai Szakszolgálat által kiadott szakvéleményt.

Az átvételt megelőzően, a megelőző tanulmányok figyelembevételével a szakképző intézmény különbözeti vizsgát írhat elő a jelentkezőnek. A vizsga idejét a szakképző intézmény igazgatója határozza meg.

Az átvétel igazgatói határozattal engedélyezhető:

- előzetes tanulmányok beszámításával,
- különbözeti vizsgával,
- türelmi idő biztosításával,
- évfolyamisméltással.

2. OKTATÁSI PROGRAM

A szakképző intézmény közismereti oktatásra és ágazati alapoktatásra vonatkozó programja a következő.

2.1. a) A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma, valamint megszervezésének és választásának elvei

A 2020/2021. tanévtől induló technikumi és szakképző iskolai tantervek tananyagát a NAT 2020 tartalmazza (5/2020. (I.31.) Korm. rendelettel módosított 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet)

Technikum esetében a Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyamára:

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_9_12_evf

Szakképző iskola esetében a Közismereti kerettanterv a szakképző iskolák számára:

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_szakkepzes/kozismereti_kerettanterv_szakkepzes

Szakmai végzettséggel rendelkezők Szkt. 20§ (3) szerinti érettségire felkészítő, kétéves technikumi oktatásának tananyagát az IKK 2023. évi ajánlása tartalmazza:

<https://ikk.hu/gyujto/intezmenyek#kizarolag-erettsegire-valo-felkeszites>

Iskolánk oktatási programjában szabadon választható foglalkozások:

Matematika emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés - helyi tantervét a *6. számú melléklet* tartalmazza.

A közismerti és szakmai oktatás haladásának tananyagegységekre/elemekre bontott ütemezését („Óratervek”) a *2. számú melléklet* tartalmazza.

2.2. b) A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A nevelés feladatai

Alapvető feladatunk a kulcskompetenciák fejlesztése:

- azoknak a képességeknek a kialakítása, amelyek birtoklása alkalmassá teheti a tanulót a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszőtt világhoz,
- aktív szerepvállalásra ösztönzés a változások irányának és a tartalmának befolyásolásához,
- a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodás, a változások befolyásolása, saját sorsuk alakítása,
- személyes boldogulás és fejlődés, az aktív állampolgári létezés, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához való empátiák,
- sikeres élet egy tudásalapú társadalomban, az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése,
- a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, a kockázattertelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése,
- A kulcskompetenciák konkrét fejlesztésével kapcsolatos feladatokat a NAT tantárgyi tantervei tartalmazzák.

Kulcskompetenciák:

- anyanyelvi kommunikáció,
- idegen nyelvi kommunikáció,
- matematikai kompetencia,
- természettudományos és technikai kompetencia,
- digitális kompetencia,
- a hatékony, önálló tanulás,
- szociális és állampolgári kompetencia,
- kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia,
- esztétikai-művészeti tudatosság és kifejező képesség.

Az oktató-nevelő munka eszközei:

- tanulásra nevelés,
- értelmi nevelés,
- erkölcsi nevelés,
- érzelmi, akaratni nevelés,
- esztétikai nevelés,
- kommunikációs nevelés,
- pályaorientáció,
- munkára nevelés,
- közösségi életre nevelés,
- egészségnevelés,
- környezeti nevelés,
- konstruktív életvezetésre nevelés.
- következetesség – fokozatosság – folyamatosság,
- egységes erkölcsi normák.

Az oktató-nevelő munka megvalósításának eljárásai:

- a tudás és a műveltség iránti belső igény kialakítása,
- a tanulási folyamat motiválása,
- a tanulási folyamat szervezése, irányítása,
- hatékony tanulási módszerek kialakítása,
- tanulás differenciált segítése,
- az egész életen át tartó tanulás iránti igény kialakítása,
- aktivizálás minden tevékenység során,
- kreatív gondolkodás kialakítása,
- az önálló ismeretszerzési képességek kialakítása,
- differenciált, individualizált képességfejlesztés,
- fejlettségi szinthez igazított követelmény-rendszer,
- az ismeretek megszerzésének gyakorlat-orientáltsága,
- humanista értékrend kialakítása,
- pozitív személyiségjegyek kialakítása,
- az egészséges életmód szokássá fejlesztése,
- a környezeti kultúra fejlesztése,
- közös tevékenységek gyakorlása,
- pozitív személyes példamutatás,
- a tanítási, tanulási, nevelési folyamatok folyamatos ellenőrzése, értékelése.

2.3. c) Az érettségi vizsgára felkészítés

A tanulók valamennyi olyan választott tantárgyból tehetnek érettségi vizsgát, amely szerepel az érettségi tantárgyak hivatalos listáján és amelyet technikumban vagy érettségire felkészítő KK 12-13. évfolyamon tanultak; abból teljesítették az iskola oktatási programjának követelményeit és ezt lezárt bizonyítványukkal igazolni tudják.

Azon tanulók számára, akik mentességet kapnak valamely kötelező érettségi vizsgatárgy teljesítése alól és azt más tantárggyal kell kiváltaniuk, az iskola az alábbi tantárgyakat ajánlja:

- digitális kultúra,
- földrajz,
- testnevelés.

Az 1. számú melléklet Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témaköreit tartalmazza.

Magyar nyelv és irodalom, matematika és történelem tantárgyakból technikumban 9-12. évfolyamon történik az érettségi vizsgára való felkészítés. Ezt követően tesznek a tanulók ezekből a tantárgyakból érettségi vizsgát a 12. évfolyam tavaszi vizsgaidőszakában.

Azoknak a tanulóknak, akik nem tettek érettségi vizsgát 12. évfolyam végén ezekből a tantárgyakból, vagy sikertelen érettségi vizsgát tettek, az iskola felkészítő foglalkozásokat tart.

A felkészítés konzultáció formájában történik kéthetente egy alkalommal tantárgyanként. A konzultáció időpontját a szaktanár határozza meg, és ezt előre ismerteti az érintett tanulókkal.

Élő idegen nyelvből technikumban 9-13. évfolyamon történik az érettségi felkészítés, melyből a tanulók 13. évfolyam tavaszi vizsgaidőszakában tesznek érettségi vizsgát. Mivel az iskolai tantervi követelményeit csak a 13. évfolyamon teljesítik a tanulók, ezért nem ajánljuk számukra az előrehozott vizsga lehetőségét.

A technikum 12. évfolyamán a közismereti tantárgyak osztályzatait az érettségi vizsgát megelőzően, a végzősök utolsó tanítási napján kell lezárni.

Azoknak a tanulóknak, akik mégis előrehozott érettségi vizsgát tesznek 11. évfolyamon idegen nyelvből, a 12. és a 13. évfolyam tananyagából osztályozó vizsgát kell tenniük. A sikeres érettségi vizsga nem jelenti azt, hogy a tanulók a következő tanévekben mentesülnek az idegen nyelv órák látogatása alól.

Azoknak a tanulóknak, akik a 12. évfolyamon tesznek előrehozott érettségi vizsgát idegen nyelvből, a 13. évfolyam tananyagából osztályozó vizsgát tesznek. A sikeres érettségi vizsga nem jelenti azt, hogy a tanulók a következő tanévben mentesülnek az idegen nyelv órák látogatása alól.

Az idegen nyelvből érettségi vizsgát tett tanulókat nyelvvizsgára, illetve emelt szintű érettségi vizsgára készítjük fel.

A szakmai felkészítés technikumban szakmai érettségi vizsgára, egyben szakmai vizsgára a 11-13. évfolyamon történik.

Javító érettségi vizsgára történő felkészítés a 13. évfolyamon

A sikertelen előrehozott érettségi vizsga esetén javító vizsgára legkorábban a rendes érettségi vizsga vizsgaidőszakában lehet jelentkezni.

Javító érettségi vizsgára felkészülést biztosít a szakképző intézmény azoknak a tanulóknak, akik az előre hozott érettségi vizsgát nem teljesítették sikeresen. A felkészítésben részt vevő tanuló kérésére a 13. évfolyam II. félévében tantárgyanként heti egy alkalommal kerül megtartásra a felkészítő foglalkozás.

- Az iskola által kötelezően biztosított felkészülési lehetőségéről az igazgató értesíti a javító vizsgára jelentkezőket a javító vizsgára jelentkezést (február 15.) követően.
- Az adott tanév február utolsó tanítási napjáig az iskola közismereti tantárgyanként felméri a tanulók jelentkezési szándékát a javító vizsgára történő felkészítésre. Az iskola formanyomtatványt ad ki a jelentkezéshez. A jelentkezési lapot a vizsgára készülő tanuló aláírja, ezzel vállalja a részvételi kötelezettségét
- Az igazgató kijelöli a szándéknyilatkozatok figyelembe vételével tantárgyanként a felkészítés időpontját, helyszínét, a tantárgy megnevezését, a felkészítést végző oktatót és a foglalkozások számát. A fenntartó által engedélyezett legalacsonyabb csoportlétszám egy fő.
- A felkészítés időszakát a jelentkezési határidőt követő első munkanap és a végzős évfolyam utolsó tanítási napja közötti időszakra kell elhelyezni az órarendben.
- Az igazgató írásban tájékoztatja a fenntartó szakmai és gazdasági vezetését a felkészítő foglalkozások adatairól: szakma, jelentkezők száma, felkészítés időtartama, foglalkozások száma, oktató(k) neve.
- A felkészítő foglalkozásokat az iskola a módosított tantárgyfelosztásában rögzíti. A felkészítés foglalkozásai az oktató foglalkozásokkal lekötött munkaidejébe beszámítanak, azokról az oktató haladási naplót vezet a Krétában.

2.4. d) A tanuló teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

2.4.1. Az értékelés formái

Alkalmazott értékelési formák:

- szóbeli felelet egy vagy több tananyagegységből,
- feleletet helyettesítő dolgozat,
- részdolgozat (több tanóra tananyagából),
- előre bejelentett témazáró dolgozat, nagydolgozat,
- projektmunka,

- kiselőadás, prezentáció,
- gyakorlati munka,
- készségi tárgyak esetében gyakorlati feladat,
- órai munka,
- házi feladat,
- házidolgozat,
- vizsga-típusú dolgozat pl. kísérettségi,
- évfolyamdolgozat.

Szöbéli beszámoltatás:

- A tanítási órákon feldolgozott ismeretek rendszeres ellenőrzésére szolgál.
- Mérhető a tanuló tudásszintje az aktuális órai tananyagra vonatkozóan.
- Ellenőrizhető a kifejezőkészség, a szakmai nyelv helyes használata.
- Lehetőséget ad a közösség előtti szóbeli szereplésre, az előadásmód fejlesztésére.
- Arra kell törekedni, hogy a tanuló önállóan fejtsse ki ismereteit, és csak szükség esetén alkalmazzunk rávezető és segítő kérdéseket.
- Azonnali visszajelzésre van lehetőség. A hibák kijavításával elkerülhető helytelen ismeret rögzülése. A jól visszaadott ismeretek megerősítése a tudás elmélyítését szolgálja.
- A felelet végén minden esetben értékelni kell a teljesítményt, és indokolni az osztályzatot.

Írásbeli beszámoltatás:

- Röpdolgozat: írásbeli felelet az előző maximum két-három óra anyagából.
- Témazáró dolgozat: egy fejezet (téma) számonkérésére szolgál.
- Nagydolgozat: több fejezet (téma) számonkérése osztály vagy évfolyam szinten.
- Házidolgozat: egy adott téma önálló kidolgozása otthon, szakirodalom felhasználásával.
- Évfolyamdolgozat: az éves tananyag egészéből történik a beszámoltatás.

Projektmunka (gyakorlati jellegű beszámoltatási forma)

- eredmény alapú értékelési módszer, meghatározott és kézzel fogható cél (munkadarab, portfólió) elérését várja el,
- több tantárgy ismereteinek beépítésével teljesíthető és értékelhető,
- meghatározott időkeretben (projekthét) történik az érintett tárgyak tanóráin, tanári közreműködés, irányítás mellett.

A Kréta rendszerben az értékelés során a felsorolt formáknak megfeleltethetőket kell kiválasztani!

2.4.2. Értékelés

Az írásbeli feladatok értékelési arányai

40-54% elégséges
55-69%közepes
70-84%jó
85-100%jeles

matematika tantárgy esetében

30-49% elégséges
50-69% közepes
70-84% jó
85-100% jeles

Az érdemjegyek száma:

heti 0,5-1 órás tantárgy esetén félévente minimum 2 érdemjegy (időben arányosan elosztva),
heti 2 órás tantárgy esetén félévente minimum 3 érdemjegy (időben arányosan elosztva),
heti 3 vagy annál több órás tantárgy esetén félévente minimum 4 érdemjegy (időben arányosan elosztva).

A félévi és tanév végi osztályzat megállapítása

- Az osztályozásnál a félévben, ill. a tanév során megszerzett valamennyi érdemjegyet

figyelembe kell venni!

- Az osztályozás alkalmával a témazáró dolgozat érdemjegyeit kétszeres súllyal kell figyelembe venni!
- A tanuló félévi vagy tanév végi osztályzata az érdemjegyek átlagától lényegesen nem térhet el az alábbiak figyelembevételével:
  - 2.4.2.1.1.1. az elégséges osztályzat megadását a szaktanár legfeljebb 1,71 átlag felett mérlegelheti; ez alatt az osztályzat elégtelen.
  - 2.4.2.1.1.2. 2,00 tantárgyi átlagot meghaladó érdemjegyek esetén
    - 0,49-ig lefelé kerekítés,
    - 0,50-0,70 között a szaktanár mérlegel
    - 0,71-től felfelé kerekítéssel alakul ki az osztályzat.
- Ha a tanuló a félév során az előre bejelentett dolgozatírások legalább felén nem vesz részt, az oktató a tanulót – vele egyeztetett időpontban, de legfeljebb 2 alkalommal - beszámoltathatja az elmaradt témakörökből. E célra az oktató kijelölheti a 7. órákat is. Ha a tanuló nem jelenik meg a beszámoló időpontjában, az oktató feljegyzésben értesíti erről az igazgatót.

2.4.3. Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje¹

- Az írásbeli dolgozatok időtartama a feldolgozott anyag mennyiségétől függően 10 perctől több foglalkozás hosszúságúig terjedhet.
- Az értékelés minden tantárgynál, ahol mód van rá, pontozásos módszerrel történik.
- A nagydolgozatok és témazáró dolgozatok várható idejét az oktató rögzíti a tantárgy éves ütemtervében, tanmenetében; az e-Kréta órarendjében pedig 1 héttel a dolgozat írása előtt jelzi a többi oktató és a tanulók tájékoztatása céljából.
- A témazáró dolgozatok, nagydolgozatok időpontját és tartalmát az oktató a tanulók számára legalább egy héttel korábban bejelenti, hogy elegendő idejük legyen a felkészülésre.
- Az oktató a dolgozatok értékelésének általános szabályait, a tantárgy követelményrendszerével és az oktató együtt, a tanév elején ismerteti és dokumentáltatja a tanulókkal.
- Az oktató az írásbeli munkákat két héten belül, a tanuló számára egyértelmű módon kijavítja, értékeli (pontszámmal, érdemjeggyel).
- A tanulók és a szülők a dolgozatokat megtekinthetik.
- A párhuzamos osztályokban az azonos tantárgyak nagydolgozatainak, a tartalom szempontjából, azonos színvonalúnak és nehézségűnek kell lenni, a tantárgyat tanító egyes szaktanároktól függetlenül. Ennek ellenőrzése a munkaközösség vezető feladata.
- A gyakorlati munka értékelésének szempontjait a tantárgy oktatási követelményei alapján kell meghatározni.
- Egy tanítási napon maximum 2 írásbeli beszámoltatás (nagydolgozat, témazáró teszt) íratható. A röpdolgozatra ez a korlátozás nem vonatkozik.
- Az írásbeli beszámoltatás csak az előzetesen bejelentett tananyagot tartalmazhatja.

2.4.4. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei²

- Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, ezzel teljesítette az adott tantárgy tantárgyi követelményeit. Az iskola magasabb évfolyamán, vagy évismétlés esetén e tantárgy értékelése alól felmentést kaphat. Az igazgató, kérésére (kiskorú esetén a szülő kérésére) a tanulót mentesítheti e tantárgy foglalkozásainak látogatása alól is.
- A tanuló az iskola magasabb évfolyamában akkor léphet, ha a tantárgyi programokban előírt tanulmányi követelményeket legalább minimális szinten sikeresen teljesítette; valamennyi tantárgyból legalább elégséges osztályzatot szerzett és eredményesen teljesítette az előírt egybefüggő szakmai gyakorlatot.
- Az évfolyam lezárását, a tanulók osztályzatait az oktatói osztályozó értekezlet dönti el.
- Az igazgató, a gyakorlati képzés kivételével, a tanulót kérelmére felmentheti a kötelező foglalkozásokon való részvétel alól, ha a tanuló egyéni adottságai, fogyatékosága vagy sajátos helyzete indokolja. Ezt a tanuló törzslapjában és bizonyítványában rögzíteni kell!

¹ 12/2020. (II.7.) Kormányrendelet 14. § a)

² 12/2020. (II.7.) Kormányrendelet 14. § b)

- A tanuló, tanév végi osztályzatait, független vizsgabizottság előtt is megszerezheti. Ezt az igényét a tanuló (kiskorú esetén a szülő) a szorgalmi idő utolsó napját megelőző 30 napon belül jelentheti be az iskola igazgatójának.
- Amennyiben háromnál több tantárgyból elégtelen a tanuló eredménye, tanköteles korú esetén kötelees az évfolyamot megismételni; a nem tanköteles tanuló az évfolyamot megismételheti. A nem tanköteles kiskorú tanuló esetében az iskolai tanulmányok megszüntetését a gondviselőnek kérnie kell.
- Ha a tanuló a tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen (1) osztályzatot kap, javítóvizsgát tehet egy alkalommal.
- A tanuló (kiskorú tanuló esetén a szülő) a bizonyítvány átvételét követő 15 napon belül kérheti, hogy a javítóvizsgáját független vizsgabizottság előtt tesse le.
- Sikeres javítóvizsga esetén a tanuló magasabb évfolyamba lép. Sikertelen javítóvizsga esetén az évfolyamot a nem tanköteles megismételheti, a tanköteles köteles megismételni.
- Javítóvizsgát három tagú bizottság előtt kell tenni. A vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Amennyiben az írásbeli vizsgarészt a tanuló eredményesen teljesíti, a szóbeli vizsga mellőzhető.
- Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha a javítóvizsgáról vagy különbözeti vizsgáról igazolt módon maradt távol, így azt az előírt módon és megfelelő időpontig nem tette le. A vizsgát az iskolaigazgatójánál kell kérelmezni és azt indokolni kell.
- Amennyiben a tanuló sikertelen javítóvizsgát tett, kérelem alapján ezt a vizsgát független vizsgabizottság előtt megismételheti, amit az engedély megadását követő három napon belül kell megtennie.
- A nem tanköteles tanuló ugyanazt az évfolyamot másodszor csak igazgatói engedéllyel ismételtetheti meg, térítési díj fizetése ellenében.
- Évfolyamot ismételtethet a tanuló, ha a fegyelmi büntetéssel az évfolyam folytatásától eltiltották.
- Ha az iskolában nem indul olyan képzési követelmények szerinti osztály, melyben a tanulót évfolyamismétlésre utasították, úgy tanulmányait új követelmények szerinti osztályban is folytathatja, de szükség esetén különbözeti vizsgát kell tennie.
- A szakmai gyakorlat elégtelen osztályzata esetén a tanuló évet ismételni köteles.
- A nyári egybefüggő szakmai gyakorlat teljesítése a magasabb évfolyamba lépés alapfeltétele.
- A tanuló kérelmére az intézmény igazgatója engedélyezheti az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelmények egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatti, osztályozó vizsgával történő teljesítését.
- Ha a tanuló tankötelezettségét egyéni haladási rendben teljesítheti, az Szkr. 12/2020. 195§ értelmében. Felkészítéséről a törvényes képviselő gondoskodik.
- Az egyéni haladási rendet kapott nem tanköteles korú tanuló tanulmányi kötelezettségének rendszeres konzultáció keretében tehet eleget vagy osztályozó vizsgával ad számot tudásáról.
- Nem tekinthető a szakképzési évfolyam megismétlésének a második és további szakképzésbe történő bekapcsolódás.
- Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven foglalkozást vagy egy adott tantárgyból a foglalkozások harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha az oktatói testület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. Az oktatói testület az osztályozó vizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz foglalkozást, és a szakképző intézmény eleget tett a Szkr. 163. §-ban meghatározott értesítési kötelezettségének.

Az érettségi és szakmai vizsgára bocsátás feltételei és az ezekre épülő további tanulmányok

- A rendes érettségi vizsgára bocsátás feltétele a középiskolai tanulmányok lezárása valamennyi oktatási és szakmai program által előírt tantárgyból; az egybefüggő szakmai gyakorlat, valamint az 50 óra közösségi szolgálat igazolt teljesítése.
- A 2020-tól indult technikai évfolyamokon az előre hozott érettségi vizsgára bocsátás feltétele a az iskola tantervi követelményeinek teljesítése.
- Az érettségire épülő szakképzési évfolyamokra való lépés előfeltétele az érettségi vizsgabizonyítvány megszerzése.

- A tanuló akkor is megkezdheti tanulmányait az érettségire épülő szakképzési évfolyamon, ha az érettségi vizsgát megkezdte, de nem fejezte be. Tanulmányait azonban az adott évfolyamon csak akkor fejezheti be, ha a tanítási év első félévének utolsó napjáig az érettségi bizonyítványt megszerzte.
- A tanuló az egyes évfolyamok, továbbá az érettségi vizsga és szakmai vizsga tanulmányi követelményeinek teljesítéséről bizonyítványt kap.
- A szakképző iskolát végzettek érettségi felkészítő évfolyamra történő jelentkezésének előfeltétele a szakmai vizsgabizonyítvány megszerzése.

2.5. e) A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Az iskola nemzetiségi kultúra megismerését szolgáló tananyaggal, oktatási programmal nem rendelkezik. Az ehhez kapcsolódó ismereteket csak a magyar nyelv és irodalom, a történelem, a földrajz tantárgyak, valamint az osztályfőnöki órák településhez köthető tananyagát feldolgozó foglalkozások érintik.

2.6. f) Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek és ehhez kapcsolódóan a mindennapos testnevelés megvalósításának módja és az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

A kapcsolódó feladatokat az intézmény egészségfejlesztési programja tartalmazza a 4. fejezetben.

2.7. g) A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az esélyegyenlőség elsősorban az egyenlő hozzáférés azonos módon való biztosítását (más szóval az egyenlő bánásmódot) jelenti. Így lehet megelőzni, hogy bizonyos embercsoportok kirekesztődjenek a különböző lehetőségekhez való hozzáférésből.

Az egyenlő esélyek biztosítása: Konkrét jelentőségű, mert tartalmazza, hogy az esélyegyenlőség létrejöttéhez a helyi/területi szinten milyen feltételek szükségesek, melyek valóságosan elősegítik a hozzáférést, s ehhez megteremti az eszközöket, körülményeket a megvalósuláshoz. Tenni kell azért, hogy mindenkinek valóban lehetősége legyen a rendelkezésre álló javakból részesülni. Meg kell határozni, hogy helyi szinten a hátrányok kompenzálását hogyan tudják biztosítani.

A közoktatást, szakképzést érintően leginkább a **méltányosság** fogalmán belül kezeljük az egyenlő esélyek megteremtését.

Az egyenlő bánásmód követelménye, az egyenlő bánásmóddhoz való jog az Alaptörvény és az Ebktv. (2003. évi CXXV. tv.) alapján *mindenkit megillet*. Az azonos feltételek biztosítását, a különbségtétel tilalmát jelenti.

Az esélyegyenlőség előmozdítása bizonyos többletfeltételek biztosítását jelenti a hátrányos helyzetű, alacsony szocio-ökonomiai státuszú, fogyatékkal érintettek számára.

Az Ebktv. értelmében az egyenlő bánásmód követelményének megsértése diszkriminációnak minősül. Akkor sérül az egyenlő bánásmód követelménye, azaz akkor valósul meg diszkrimináció, ha valakit vagy valakiket a törvényben felsorolt, úgynevezett védett tulajdonságuk alapján ér sérelem.

Védett tulajdonságok: nemi; faji hovatartozás; bőrszín; nemzetiség; nemzetiséghez való tartozás; anyanyelv; fogyatékoság; egészségi állapot; vallási vagy világnézeti meggyőződés; politikai vagy más vélemény; családi állapot; anyaság (terhesség) vagy apaság; szexuális irányultság; nemi identitás; életkor; társadalmi származás; vagyoni helyzet; foglalkoztatási jogviszony vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony részmunkaidős jellege; illetve határozott időtartama; érdekképviselőhez való tartozás; egyéb helyzet, tulajdonság vagy jellemző.

A diszkrimináció megvalósulhat:

- közvetlen hátrányos megkülönböztetéssel,
- közvetett hátrányos megkülönböztetéssel,
- zaklatással,
- jogellenes elkülönítéssel (szegregáció),
- megtorlással.

A helyi szintű, egyenlő esélyek megteremtése érdekében az alábbi tevékenységet biztosítjuk az ESZC szociális és intézményi szakreferens támogató jelenléte mellett:

Az iskola színterén

- iskolai konfliktusok kezelése, vitarendezésnél közreműködés, mediáció,
- osztályközösségen belüli problémák kezelése,
- felkérés alapján a tanórán való jelenlét, hospitálás,
- az iskolai rendezvényeken támogató jelenlét,
- szülői értekezleteken, rendkívüli szülői értekezleteken,
- szükség szerint az oktatói fogadóórákon való részvétel,
- tantestületi értekezleteken közreműködés,
- iskolaorvossal, védőnővel való együttműködés,
- tanácsadás és támogató részvétel,
  - DÖK fórumokon, rendezvényeken,
  - fegyelmi tárgyalást megelőző egyeztető megbeszélésen,
  - fegyelmi tárgyaláson,
  - egyéb vitarendezési eljárásoknál,
  - intézményi jelzőrendszeri tevékenységek során,
  - az iskolai szociális segítő bevonása melletti problémakezelésben.

Egyéni szintéren

- tanácsadás szülőknek a felmerülő iskolai nehézségek, fogyatékoság, kezelése érdekében,
- egyéni tanácsadás diákok részére, bármely probléma felmerülése esetén segítő beszélgetés, közös problémakezelés, kiemelten az iskolai zaklatás-bántalmazás megelőzése és leállítása érdekében (lásd bővebben: 4.4.d pontban),
- konzultáció diákokkal kapcsolatos ügyekben pedagógusokkal, iskolavezetéssel,
- információnyújtás: az elérhető szolgáltatásokról, gyermeki jogokról, gyermekjóléti- gyermekvédelmi- és szociális ellátórendszer működéséről, panaszjog gyakorlásáról,
- pedagógiai szakvéleménnyel rendelkező diák segítése a különleges szükséglet alapján, és/vagy támogatás a diákok életpálya tervezéséhez, kialakulásához,
- pszichológiai tanácsadáshoz, jogi tanácsadáshoz, fejlesztő foglalkozások igénybevételéhez segítés, egyéb szakemberhez irányítás (Térítésmentesen: Magyar Máltai Szeretetszolgálat Mentálhigiénés Központ Esztergom, HÍD Szociális, Család és Gyermekjóléti Központ (speciális szolgáltatásai),
- egyéb, oktatói munkát segítő konzultáció biztosítása (e-mail-ben is),
- krízishelyzetek kezelése, a HÍD Szociális, Család- és Gyermekjóléti Központ által delegált iskolai szociális segítő bevonásával, szükség szerint, az igazgatói hatáskörbe tartozó, jelzés küldésénél közreműködés a törvényi kötelezettségnek és eljárásrendnek megfelelően.

Tudásszint felmérése és felzárkóztatás:

Az oktatási-nevelési folyamat kezdetén azért szükséges a felmérés elvégzése, hogy tisztában legyünk azzal, hogy a különböző általános iskolákból érkező tanulók milyen tudásszinttel érkeznek, ill. milyen a neveltségi szintjük.

Bemeneti mérést végzünk magyar nyelv és irodalomból, történelemből, matematikából és idegen nyelvből. A mérés a 8. osztályra előírt követelmények alapján készített feladatlapokon történik. A neveltségi szint mérését kérdőíves módszerrel végezzük. A felmérések eredménye szabja meg a felzárkóztató foglalkozások formáját, az ismeretek pótlásának ütemezését és módjait.

Az általános iskolában szerzett ismeretek rendszerezése, a hiányok pótlása lehetőséget ad a hátrányok behozására, csökkentésére.

A felzárkóztatás eredményességének értékelése: a hozzáadott érték típusú értékelési rendszer alkalmazása a legcélravezetőbb. A bemeneti mérések képezik a viszonyítási alapot, a fejlődést önmagukhoz képest kell vizsgálni.

A halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulóakra vonatkozó feladatok:

- hátrányos helyzet /anyagi/ enyhítése, támogatások, segélyek igénylése,
- veszélyeztetettség felismerése, családlátogatás, segítségnyújtási terv készítése,
- kapcsolatfelvétel a Gyermekjóléti Szolgálattal (esetjelzés, együttműködés),
- jelzés a Kormányhivatalnak és gyámhivatalnak (krízishelyzetben),
- a tankötelezettség teljesítését gátló tényezők feltárása,
- igazolatlan mulasztások esetén okfeltárás, a szükséges intézkedések megtétele,
- az egészségi állapot, fejlődési folyamat figyelemmel kísérése,
- kapcsolatfelvétel a Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal.

Kapcsolattartás:

- a Gyermekjóléti Szolgálattal,
- a Családsegítő Szolgálattal,
- Járási Gyámhivatal,
- védőnővel,
- kisebbségi önkormányzattal,
- a Városi Rendőrkapitánysággal.

Feladatunk segíteni minden szociálisan hátrányos helyzetű tanuló beilleszkedését az iskolai környezetbe, segíteni ismeretsajátítását, egyéni ütemű fejlődését, képességeinek kibontakoztatását.

Anyagi hátrányok enyhítése:

- a hátrányos helyzetű tanulók felmérése, regisztrálása iskolakezdekor,
- kapcsolattartás az önkormányzatok gyermekjóléti szolgálatainak munkatársaival, vagy a jegyzőkkel,
- étkezési díj mérséklése a törvényi előírásoknak megfelelően.

Kulturális hátrányok enyhítése:

- mentálhigiénés programok, egészséges életmódra nevelés,
- drog- és bűnmegelőzési programok,
- fejlesztő foglalkozások lehetősége,
- pályaorientációs tevékenység,
- a szabadidő hasznos eltöltéséhez iskolai lehetőségek biztosítása (iskolai könyvtár, szakkörök, sportfoglalkozások, számítástechnikai terem, mozi- és színházlátogatás).

2.8. h) A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok

A tanuló joga, hogy kiemelkedő tanulmányi munkájáért, példamutató magatartásáért, szorgalmáért, közösségi tevékenységéért, sporttevékenységéért, a különböző szintű versenyeken elért eredményéért dicséretben, illetve jutalomban részesüljön.

A dicséretekről az osztályfőnök, a szaktanár, illetve az igazgató, a jutalmazásról a nevelőtestület, az igazgató, az osztályfőnök és a diákönkormányzat dönthet.

A dicséretnek formái

- *szaktanári dicséret:* egyszeri kiemelkedő tantárgyi teljesítményért,
- *osztályfőnöki dicséret:* az osztályközösség érdekében végzett eredményes tevékenységért, nem kötelező jellegű iskolai rendezvények sikeres előmozdításáért, a magatartásban, szorgalomban bekövetkezett pozitív változásért, kitartó tanulmányi munkáért,
- *igazgatói dicséret:* a vármegyei, városi tanulmányi és szakmai versenyek, sportversenyek 1-3. helyezéért, illetve szaktanári javaslat alapján a képességeknek megfelelő tisztességes helytállásért, az OKTV, OSZTV, SZÉTV döntőbe kerülésért, az iskola hírnevét öregbítő, kimagasló tevékenységért.

A dicséreteket az e-Kréta felületen, az év végi tantárgyi és oktatótestületi dicséreteket a bizonyítványban és a törzslapon is feltüntetjük.

A jutalmazás formái

- oklevél,
- könyvjutalom.

A dicséretnek és jutalmazásnak lehetőség szerint mindig nagyobb közösség előtt történjenek (osztályközösség előtt, tantestület előtt, iskolarádióban, ballagási vagy tanévzáró ünnepélyen).

2.9. i) Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek

2.10. Előzetes tanulmányok, ismeretek beszámítása

Előzetes tanulmányait és azok eredményét a képzésben részt vevő vagy oda belépő tanévvégi (félévi) bizonyítványával, érettségi vagy szakmai vizsgabizonyítványával, valamint átvétel esetén a Kréta rendszerből letöltött osztályozónapló tanulóra vonatkozó hitelesített oldalával igazolhatja. Iskolák közötti átvétellel érkező tanuló esetében a közismereti tantárgyak eredményét el kell fogadni. Természettudomány (természetismeret) tantárgy érdemjegyei közé kell besorolni a fizika, kémia, biológia (szakképző iskolában a földrajz) tantárgy érdemjegyeit – ha azokat a tanuló korábban külön tantárgyként tanulta.

2.11. A tanulmányok alatti vizsga követelményei és az értékelés szabályai³

A vizsgák rendszere

Intézményünk a következő vizsgatevékenységeket végzi:

- érettségi vizsga, amely a tanulmányokat lezárja
- szakmai vizsga, amely a tanulmányokat lezárja
- ágazati alapvizsga
- tanulmányok alatti osztályozó vizsga
- tanulmányok alatti javítóvizsga
- tanulmányok alatti pótló vizsga
- szintfelmérő vizsgák

Az érettségi vizsga

Állami vizsga, amelynek az országosan egységes vizsgakövetelményeit a vizsgaszabályzat és az érettségi vizsga részletes vizsgakövetelményeiről szóló jogszabály határozza meg.

Jelentkezni az érettségi vizsgára tanulói jogviszony fennállása alatt, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt abban a középiskolában, szakképzési centrumban, amellyel a tanulói jogviszony fennáll, vagy, ha az nem szervez érettségi vizsgát, a kijelölt középiskolában, szakképzési centrumban.

Az érettségi vizsgára történő jelentkezés az e célra szolgáló jelentkezési lappal történhet. (100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 12§)

Előrehozott érettségi vizsga – a szakmai vizsga kivételével –

- a) az Nkt.-ban meghatározott bármely kötelező érettségi vizsgatárgyból – az idegen nyelv érettségi vizsgatárgy kivételével – legkorábban a tizenkettedik évfolyam május–júniusi vizsgaidőszakában,
- b) bármely más érettségi vizsgatárgyból és idegen nyelv érettségi vizsgatárgyból legkorábban a tizenegyedik évfolyam október–novemberi vizsgaidőszakában **tehető** a tanulói jogviszony fennállása alatt, a szakképző intézmény szakmai programjában a tanuló számára az adott vizsgatárgyra vonatkozóan meghatározott követelmények teljesítését követően

A szakmai vizsga

Megszervezésének rendjét és a vizsga követelményeit a szakképzésre vonatkozó jogszabályok határozzák meg.

Az osztályozó és a javítóvizsgák

Az osztályozó és javítóvizsgák szervezése

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól és nem vett részt konzultációkon,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a jogszabályban meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Az osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén elégtelen osztályzatot kapott 1-3 tantárgyból.

A félévi osztályozó vizsgákra az első félév végét követő 15 tanítási napon belül kerül sor. A tanév végi osztályozó vizsgákat június 15-30. között tartjuk. Az osztályozóvizsgára vonatkozó kötelezettségről és a vizsga időpontjáról a szülő - nagykorú, külön háztartásban élő tanuló esetén a tanuló - írásban értesítést kap.

A javítóvizsgákat az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban szervezzük. A javítóvizsga időpontját az iskola honlapján közzé tesszük. A javítóvizsgára jelentkezni kell tárgyév július 31-ig. A javítóvizsga jelentkezési lapja kérhető az osztályfőnököktől, az iskola titkárságán és letölthető az iskola honlapjáról.

³ 12/2020. (II.7.) Kormányrendelet 182. § (5)

A vizsgakövetelményekről a szaktanár tájékoztatja a tanulót.

A tanuló kérheti, hogy a tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt tegye le.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. A vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására. A vizsgáztató tanárokat és a vizsgabizottság tagjait az igazgató bízta meg feladatuk ellátásával, melyről legalább a vizsga előtti héten értesíti az érintetteket. A vizsgákon a tanuló osztályfőnöke tanácskozási joggal vehet részt.

A vizsgabizottság elnöke felel a vizsga nyugodt, szabályos menetéért. A vizsgákról jegyzőkönyvet kell vezetni, melyet az iskola irattárában öt évig meg kell őrizni.

Az osztályozó és javítóvizsga részei és lebonyolítása

A vizsga részei: írásbeli és szóbeli vizsga

Az írásbeli feladatlap maximum 60 perces időre tervezett lehet.

Az írásbeli vizsgán kizárólag az intézmény bélyegzőjével ellátott feladatlapokon, tétellapokon lehet dolgozni.

Egy vizsganapon legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet tartani. A szóbeli vizsgán a tanuló tantárgyanként tételt húz.

Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább 30 perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli vizsgát megelőzően.

A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. A szóbeli feleltetés időtartama nem lehet 15 percnél több.

A vizsgázó a tétel kifejtése során csak akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett vagy a rendelkezésére álló idő letelt.

Ha a vizsgázó feleletének értéke nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Az így megszerzett pontszámot meg kell felelni.

Az osztályozó és javítóvizsgák tantárgyi követelményei

A technikai, valamint szakképző iskolai osztályok közismereti tantárgyainak követelményeit a 2020. évi NAT kerettantervei tartalmazzák. A technikai osztályok közismereti követelményei megegyeznek a gimnáziumok 9-12. évfolyamainak követelményeivel. A szakképzési évfolyamok szakmai követelményeit az iskola képzési programja, valamint a képzési és kimeneti követelmények (KKK) határozzák meg.

Az osztályozó és javítóvizsgák speciális szabályai

Az egyes vizsgatárgyak írásbeli és szóbeli/gyakorlati vizsgarészein elérhető pontszámok arányát az adott vizsgatárgy érettségi vagy szakmai vizsgakövetelményei határozzák meg. Általános esetben ez az arány 70-30%.

Általános szabály, hogy az elégséges szint eléréséhez az írásbeli és szóbeli vizsgarészben együttesen 40%-ot kell elérni. A matematika tantárgy esetében ez a határ 30%.

Általános szabály, hogy a szóbeli vizsgára bocsátás feltétele a vizsga írásbeli részén nyújtott legalább 25%-os teljesítmény. A matematika és tantárgy esetében ez a határ 15%.

Ha a tanuló már az írásbeli vizsgarészen teljesítette az elégséges szint eléréséhez szükséges 40, illetve 30%-ot, nem kell szóbeli vizsgát tennie.

Szintfelmérő vizsgák szervezése

9. évfolyam elején szintfelmérő dolgozat matematikából a technikai képzésbe belépő osztályokban.

11. évfolyam végén évfolyamdolgozat matematikából és történelemből a technikai osztályokban.

2.12. A szakképző intézményben alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek, a projektoktatás⁴

Az alkalmazott módszerek: előadás, magyarázat, elbeszélés, tanulói kiselőadás, megbeszélés, kérdezés, vizsacsatolás, vita, szemléltetés, kooperatív oktatási módszerek, projektoktatás.

A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és az oktatók közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.

A szakmai oktatás tekintetében a Képzési program határozza meg a sajátos módszereket a 3. fejezetben.

2.13. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló, a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve a képzésben részt vevő fogyatékkal élő személy tekintetében a szakképző intézmény szakmai programja⁵

A célcsoport meghatározása

A nemzeti köznevelésről szóló törvény kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók csoportján belül meghatározza a különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók csoportjait:

- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló;
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló.

Speciális támogató intézkedések, társadalmi szintű elvárások

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő integrált oktatásuk.

Az együttnevelést megvalósító intézménnyel szembeni elvárás a tanuló beilleszkedésének, a többi tanulóval való együtt haladásának megvalósítása. A sajátos nevelési igényű gyermekek és tanulók óvodai nevelésének és iskolai oktatásának irányelve támogatja a többségi intézményekben megvalósuló (integrált) nevelést/oktatást, emellett feladatokat és kereteket is ad a helyi tanterv és a helyi gyakorlat kialakításához. A tananyagfeldolgozásnál a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait is leírja, amelyet az integráltan nevelő intézménynek figyelembe kell vennie. A jogszabályok biztosítják szükség esetén egyéni fejlesztési terv készítését, ennek alapján egyéni haladási ütem lehetőségét.

A sajátos nevelési igényű gyermekek/tanulók ellátását a nemzeti köznevelésről, valamint a szakképzésről szóló törvény többlétszolgáltatások biztosításával, pozitív diszkriminációt nyújtó előírásokkal szolgálja: A sajátos nevelési igényű gyermeknek/tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltaknak megfelelően kell biztosítani. A sajátos nevelési igényű gyermekek/tanulók a többiekkel együtt – integráltan – megvalósuló óvodai, iskolai nevelésében a fejlesztés szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszer minden esetben a gyermekek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg. A sajátos nevelési igényű tanulókkal foglalkozó iskola egy évfolyam tananyagának elsajátítására egy tanévnél hosszabb időt is meghatározhat a helyi tantervében. Az osztályok, csoportok átlaglétszámának számításánál a sajátos nevelési igényű gyermeket/tanulót – a fogyatékoság típusától függően – kettő vagy három főként kell figyelembe venni, azaz a nekik szervezett, elkülönített osztályok maximális létszáma 7–15 fő között lehet, integrált oktatás esetén pedig e szorzó alkalmazásának kötelezettsége biztosítja az alacsonyabb osztálylétszámot. A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésében, oktatásában közreműködő intézményekben – függetlenül attól, hogy külön vagy a nem fogyatékos tanulókkal együtt történik a nevelésoktatás – a minden iskola számára meghatározott tanórai foglalkozásokon túl kötelező egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs tanórai foglalkozásokat, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető súlyos és tartós rendellenessége esetén pedig fejlesztő foglalkozásokat szervezni. A fejlesztő foglalkozások időkerete a kötelező tanórai foglalkozásokra fordítandó óraszám 15%-a. Az időkeretet az egyes évfolyamok, osztályok tanítási év közben a tanítási hetek között átcsoportosíthatják. A sajátos nevelési igényű tanulót az igazgató – a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatára – mentesítheti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól. Az érettségi vizsgán az érintett tantárgyak helyett a tanuló – a vizsgaszabályzatban meghatározottak szerint – másik tantárgyat választhat. A sajátos nevelési igényű tanulót a vizsgán hosszabb

⁴ 12/2020. (II.7.) Kormányrendelet 14. § (6)

⁵ 12/2020. (II.7.) Kormányrendelet 14. § (5)

felkészülési idő illeti meg, lehetővé kell tenni számára az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszköz (laptop, számítógép stb.) használatát, szükség esetén pedig az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval, illetve a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő kiváltását. A sajátos nevelési igényű tanuló számára engedélyezhető a tanuló egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó tovább haladást biztosító egyéni előrehaladású nevelési-oktatási forma.

Az szakképzésre vonatkozóan a 2019. évi LXXX tv. (Szkt.) és végrehajtási rendelete, 12/2020. évi (II.7.) Korm. rendelet (Szkr.), a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényhez (Nkt.) kapcsolódva szabályozza a különleges bánásmódot igénylő tanulók egyéni, szükségletalapú integrált képzését szolgáló szakképzési feladatokat.

Az integráció egy olyan oktatásszervezési folyamat, mely magában foglalja a normál pedagógiát és a gyógy-pedagógiát, melyek szorosan kapcsolódva határozzák meg a gyakorlati megvalósítást szolgáló feladatokat. Az integráció alkalmával az ép és sérült tanulók olyan képzésben részesülnek, amellyel a lehető legnagyobb mértékben független, önálló, önmagát és másokat elfogadó, szerető és tisztelő, a társadalomban boldogulni képes személyiség kialakulása a kimeneti cél.

Sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személynek minősül az a tanuló, illetve az a képzésben részt vevő személy, aki az Nkt. szerinti szakértői bizottság vagy a rehabilitációs hatóság szakvéleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartás-szabályozási zavarral) küzd.

Sajátos nevelési igényű: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek/tanuló, aki a szakértői bizottság szakvéleménye alapján az alábbi nyolc csoport valamelyikébe sorolható:

- mozgásszervi fogyatékos tanuló,
- érzékszervi (látási, hallási) fogyatékos tanuló,
- értelmi fogyatékos tanuló,
- beszéd fogyatékos tanuló,
- halmozottan fogyatékos tanuló,
- autizmus spektrumzavarral küzdő tanuló,
- egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló,
- magatartásszabályozási zavarral küzdő tanuló.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki az Nkt. szerinti szakértői bizottság szakvéleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartás-szabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személynek.

Az Szkt. előírásai alapján intézményünk a szakképzés során kiemelt feladatának tekinti a sajátos nevelési igényű és a fogyatékkal élő személyek, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók speciális igényeinek figyelembevételét és egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésének elősegítését a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése érdekében.

Ennek keretében a szabályozás és az egyenlő bánásmód követelménye alapján biztosítjuk a sajátos nevelési igényű és a fogyatékkal élő személy számára:

- tanulói jogviszonyban a szakma, illetve a szakmai képzéshez kapcsolódóan megszereshető szakképzés számára tekintet nélkül a szakképzésben való ingyenes részvételt (Szkt. 3. § (1a) bekezdése),
- szükséglet szerinti kizárólag részsakmára történő beiskolázást (Szkr. 153. § (2) bekezdés b) pontja),
- a szakmai oktatáshoz és a szakmai képzéshez kapcsolódó törzsanyag átadásának és elsajátításának ellenőrzése az egyéni fejlesztési tervre figyelemmel történjék (Szkt. 40. § (1) bekezdése, Szkr. 14.§ (5) bekezdése,
- a sajátos nevelési igényű tanuló tankötelezettsége meghosszabbítható annak a tanítási évnél, amelyben a 23. életévét betölti. A tankötelezettség meghosszabbításáról az Nkt. szerinti szakértői bizottság szakvéleménye alapján az igazgató dönt,

- a sajátos nevelési igényű tanuló számára engedélyezhető, a tanuló egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó tovább haladást biztosító oktatási formát az *egyéni előrehaladású nevelés és oktatás* keretében,
- az érettségi vizsgán az érettségi vizsga kötelező vizsgatárgyai helyett a sajátos nevelési igényű tanuló – jogszabályban meghatározottak szerint – másik tantárgyat választhat.

A szakképzés feladata és alapelvei

- az igazgató döntése alapján lehetőség van egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alóli felmentésre,
- egyéni helyzet, szükséglet alapján az egyéni tanulmányi rend szerinti képzési formát lehet alkalmazni, ha ez szolgálja a tanuló legjobb érdekét,
- lehetővé kell tenni az érettségi vizsgán az érettségi vizsga kötelező vizsgatárgyai helyett– jogszabályban meghatározottak szerint – másik tantárgy választását,
- biztosítani kell a szakmai oktatás során és a szakmai vizsgán a sajátos nevelési igény, illetve a fogyatékoság jellegéhez igazodó felkészítést és vizsgáztatást.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló számára

- biztosítjuk a differenciált fejlesztés és fejlesztő pedagógiai ellátások megszervezését,
- a szakmai oktatáshoz és a szakmai képzéshez kapcsolódó törzsanyag átadásának és elsajátítása ellenőrzésének követelményét az egyéni fejlesztési tervre figyelemmel írjuk elő,
- lehetővé kell tenni a szakmai oktatáshoz és a szakmai vizsgához kapcsolódóan a sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személlyel azonos bánásmódot.

Intézményünk stratégiája a kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylő tanulók hatékony integrációja érdekében

Az Esztergomi SZC Alapító okirat 6.1. pontban foglaltak alapján: Intézményünk alapfeladata a technikum szakmai oktatás, szakképző iskolai szakmai oktatás a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető- oktatható sajátos nevelési igényű tanulók ellátása.

A felvételi eljáráshoz kapcsolódó teendők, a befogadhatók köre, valamint a fogyatékoság típusa szerinti, ágazatonkénti meghatározása: a Szakmai Program 1.4. d) alapján történik.

Belépéskor: (9. évfolyam megkezdését vagy átvétel útján belépő magasabb osztályfokozatú tanuló esetében)

- szülő nyilatkozatása arról, hogy gyermeke rendelkezik-e érvényes pedagógiai szakvéleménnyel,
- az érvényes szakvélemény bemutatása,
- az érvényes szakvéleménnyel rendelkező tanulók szükségletének felmérése (BTMN vagy SNI, könnyítések, felmentések, szakember szükséglet), ezek adatbázisba foglalása a jelenleg kialakított gyakorlat alapján,
- az SNI-s tanulóval és szülőjével a beiratkozás előtti állapotfelmérő elbeszélgetés az Esztergomi SZC diákvédelmi tanácsadójának és intézményünk fejlesztő pedagógusának közreműködésével. Cél: a tanuló számára legmegfelelőbb ágazat kiválasztása, akár az eredetileg választott ágazat megváltoztatásával.

1. A szakvéleménnyel rendelkező diákok szükséglet szerinti szakemberhez, előírt foglalkozásokhoz delegálása, segítése, feltételek biztosítása.
2. A beilleszkedés figyelemmel kísérése, segítése intézményi és osztályközösségi szinten, az osztályfőnökkel és fejlesztő pedagógussal/gyógypedagógussal való konzultációk mellett. A figyelemmel kísérésnél, prevenció és intervenció feladatoknál az ESZC diákvédelmi tanácsadója nyújt támogatást.
3. Intézményi teendők a pedagógiai szakvélemény alapján:
  - folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel, kölcsönös tájékoztatás,
  - a konfliktusok, akadályok időbeni kezelése, elhárítása (prevenció),
  - integráció, befogadás, együttnevelés, differenciálás, elfogadó légkör,
  - másság elfogadása, elfogadtatása, korcsoport érzékenyítése,
  - sikerélmény, önbecsülés segítése, egyéni bánásmód,
  - motiváció növelése,
  - szociális-érzelmi-kognitív képességfejlesztés,

- folyamatos jelenlét, elakadások segítése, ellenőrzés, pozitív visszacsatolások,
- pályaaorientáció segítése a szülő, szakemberek, pedagógiai szakszolgálat együttműködésével,
- feladatok kis lépésekre bontása, szemléltetés (ábrák, képek, vázlatok),
- a hátrányokat kompenzáló segédeszközök használatának biztosítása,
- egyéni szükséglet szerint: írásbeli számonkérését szóban helyettesíteni vagy fordítva,
- amennyiben indokolt, mentesíteni az osztálytermi hangos olvasás alól (szülő is kérheti!),
- egy minimális, de szilárd tudás elérése, melyre a további osztályfok épülhet (minimum szint meghatározása),
- több idő vagy kevesebb feladat biztosítása,
- mentesítések, könnyítések, fejlesztést biztosító intézményi igazgatói határozatba foglalása,
- a tanuló érdekképviselésének biztosítása, a legjobb érdekében történő intézkedés,
- az oktatók motiválása az integrációval kapcsolatos továbbképzéseken való ismeretszerzésekre,
- érzékenyítés, szakmai tanácsadás szervezése SNI tanulók ellátásával kapcsolatos témában, iskolában dolgozó szakemberek (gyógypedagógus) vezetésével, külső előadók meghívásával,
- oktatók együttműködése különböző szakemberekkel, pedagógiai szakszolgálatokkal, a fejlesztő pedagógus- gyógypedagógus javaslatának beépítése az oktatói munka folyamatába.

Minden tanulónak joga van arra, hogy az egyediségéhez, adottságaihoz illeszkedő oktatási rendszerben váljon felnőtté. Ez a jog a tanulót körülvevő felnőtt világ oldaláról nézve kötelesség, a gyermek oldaláról nézve pedig szükséglet.

2.14. A szakképző intézmény által szervezett egyéb foglalkozások

- fejlesztő foglalkozás (kommunikáció, tanulásmódszertan),
- tantárgyi korrepetálás, felzárkóztató foglalkozás,
- szakkör, tehetséggondozó foglalkozás (érdeklődési körnek megfelelő),
- szakmai, tanulmányi versenyekre felkészítő foglalkozás,
- érettségi és szakmai vizsgára felkészítő foglalkozás.

3. KÉPZÉSI PROGRAM

Az intézmény szakirányú oktatásra vonatkozó programja a következő.

3.2. Az intézmény szakmaszerkezete

3.2.1. Az intézmény szakmaszerkezeti táblája

Szakmaszerkezet						
ESZC Balassa Bálint gazdasági Technikum és Szakképző Iskola						
2024/2025						
Ágazat	Szakma száma	Szakma	Képzési rendszer	Iskolatípus	Nappali tagozat	Esti tagozatos felnőttoktatás
gazdálkodás és menedzsment	5 0411 09 01	pénzügyi-számviteli ügyintéző	szakmajegyzék	technikum	9-13.	2/14
	5 0411 09 02	vállalkozási ügyviteli ügyintéző	szakmajegyzék	technikum	9-13.	
kereskedelem	4 0416 13 02	kereskedelmi értékesítő	szakmajegyzék	szakképző iskola	1/9-3/11	
	5 0416 13 03	kereskedő és webáruházi technikus	szakmajegyzék	technikum	9-13.	
közlekedés és szállítmányozás	5 1041 15 06	logisztikai technikus	szakmajegyzék	technikum	9-13.	2/14
turizmus-vendéglátás	4 1013 23 05	szakács	szakmajegyzék	szakképző iskola	1/9-3/11	Ksz/12
	4 1013 23 04	pincér-vendégtéri szakember	szakmajegyzék	szakképző iskola	1/9-3/11	
	4 1013 23 01	cukrász	szakmajegyzék	szakképző iskola	1/9-3/11	Ksz/12
	5 1013 23 08	vendégtéri szaktechnikus	szakmajegyzék	technikum	9-13.	
	5 1015 23 07	turisztikai technikus	szakmajegyzék	technikum	9-13.	
érettségire felkészítő 2 éves képzés szakmai végzettséggel rendelkezőknek (Kk)				technikum		KK/12, KK/13

3.2.2. A szakmai oktatás haladásának tananyagegységekre/elemekre bontott ütemezése

A szakmai oktatás haladásának tananyagegységekre/elemekre bontott ütemezését („Óratervek”) a 2. számú melléklet tartalmazza.

3.2.3. Előzetes tudásmérés, az előzetesen megszerzett tudás beszámítása

A képzésben részt vevő személy a Szakképző intézménytől előzetes tudásmérés biztosítását kérheti.

A Szakképző intézmény a Képzésben részt vevő személyt felmentheti meghatározott tananyagegység(ek) és/vagy tanyagelemek elsajátítására irányuló képzési rész(ek), illetve ágazati alapvizsga teljesítése alól. Az előzetesen megszerzett tudás beszámítása a képzettségre, a megszerzendő tudásra és annak bizonyítási formáira vonatkoznak, tehát kimenet alapján történik a megvalósítás.

Meghatározásra kerül, hogy a képzés kimeneteleként meghatározott tudás részei közül, mely tudáselemek beszámítása jöhet szóba.

Ha a tanuló rendelkezik ezzel a tudással, akkor tovább léphet a következő képzési szakaszra.

Az előzetes tudás beszámítása történhet

- intézményünk által készített objektív értékelésre alkalmas mérőeszközökkel,
- munkahelyen végzett gyakorlati tudás igazolásával,
- államilag elismert bizonyítvánnyal.

Amennyiben a jelentkező államilag elismert bizonyítvánnyal igazolja a megszerzett tudást, az a szaktanár bevonásával megvizsgálja a dokumentumot és az alábbi döntéseket hozhatja:

- a bizonyítvány mellé még egyéb dokumentumokat kér,
- a bemutatott dokumentumok alapján a jelentkezőt mentesíti óra látogatás alól,
- a bemutatott dokumentumok alapján az óra látogatás alóli felmentést nem adja meg.

Abban az esetben, ha a jelentkező az előzetesen megszerzett tudásról nem rendelkezik bizonyítvánnyal, az intézményvezető a szaktanár bevonásával javaslatot tesz az előzetes tudás felmérésének beszámíthatóságáról.

Az előzetes tudást fel lehet mérni:

- szóban,
- írásban,
- gyakorlatban,
- az előző három kombinációjával.

Minden esetben a szaktanár és szakmai vezető állítja össze a feladatokat. Szóbeli és gyakorlati felmérésen a szaktanár mellett a szakmai vezető is jelen van. A beszámításról szóló döntést a szaktanár és a szakmai vezető javaslatára az intézmény vezetője hozza meg. A döntés – amit írásban indokolni kell – a következő lehet:

- az előzetes tudást képző intézményünk nem tudja beszámítani,
- az előzetesen megszerzett tudást képző intézményünk beszámítja, a jelentkezőt meghatározott órák látogatása alól mentesíti.

3.2.4. Oktatásszervezés a felnőttoktatásban

A felnőttoktatásban az elmélet és a gyakorlatigényes tantárgyak esetében jelenléti oktatás folyik. Az ágazati alapoktatás elméleti részében 50%-ig és a szakmai oktatásban indokolt esetben részben online oktatás is megengedhető. Ezek mértékéről az igazgató dönt a törvényi keretek között.

3.3. A duális képzőkkel, vállalatokkal való együttműködés folyamata, módszerei, eszközei – általános ismertető

Iskolánk 3 ágazatban működik együtt duális partnerekkel.

Legnagyobb számban a **turizmus-vendéglátás ágazat** diákjai vannak kint duális partnernél. Itt partnerünk a DÁKK Dunakanyar Ágazati Képzőközpont Kft. A DÁKK-on keresztül iskolánk tanulói jelenleg több, mint 25 vendéglátóipari egységnél tudják tölteni a duális képzésüket. A DÁKK biztosítja a forgó rendszert, így a diákok tanulmányaik során több partnernél szerezhetnek gyakorlatot. Ennek következtében:

- Biztos gyakorlati tudást szerezhetnek.
- Magas színvonalú szakmai felkészülésben van részük.
- Teljeskörű oktatásban részesülnek.
- Több munkaterület megismerhetnek.
- Szélesebb szakmai tapasztalatot szerezhetnek.
- Nagyobb eséllyel fogják megtalálni az ideális munkahelyet.

Érintett képzések, évfolyamok:

3 éves szakképzőiskolai képzésben:

- 10. és 11. évfolyamon határozatlan idejű szakképzési munkaszerződéssel.
- 4 nap iskolai oktatást 6 nap duális képzés követ periódikusan, 2 hetes ciklusban.

5 éves technikumi képzésben:

- 11. évfolyamon, május első hetével kezdődően 12 hetes, folyamatos duális képzés határozott idejű szakképzési munkaszerződéssel.

- 12. évfolyamon egybefüggő nyári gyakorlat (200 óra) határozatlan idejű szakképzési munkaszerződéssel július hónaptól (a pontos dátum minden évben változik).
- A 13. évfolyamon a 2024-2025-ös tanévben a tanítási hét első 2 napját a tanuló az iskolában, tanítási hét többi napját a duális partnernél tölti a nyáron kötött határozatlan idejű munkaszerződéssel

Kereskedelem ágazatban az iskola együttműködési megállapodást kötött a TESCO Global Áruházak Zrt-vel, a SPAR Magyarország Kereskedelmi Kft-vel és a Praktiker Építési- és Barkácspiacok Magyarország Kft-vel. Mindhárom partnerrel elkészült a közös képzési program.

Közlekedés és szállítványozás ágazatban duális képzés a **2 éves**, érettségire épülő **logisztikai technikus** képzésen valósul meg. Itt iskolánk duális partnere az Eurasia Logistics Kft , a Tyco Electronics Hungary Kft, a TESCO Global Áruházak Zrt.

2 éves technikai képzésben:

1/13. évfolyamon egybefüggő nyári gyakorlat (160 óra) határozott idejű szakképzési munkaszerződéssel a nyár folyamán.

A kapcsolattartás a duális partnerekkel és a DÁKK partnereivel az iskola gyakorlati oktatásvezetőjén keresztül valósul meg. A gyakorlati oktatásvezető személyesen felkeresi a partnereket a tanév őszi féléve során legalább 1 alkalommal. Ekkor egyeztetik a duális partnereknél az oktatókat és a kapcsolattartókat, átadásra kerül mindenki neve, e-mail címe és telefonszáma. A partnerek és a gyakorlati oktatásvezető megállapodnak, hogy bárminemű, a duális képzést érintő változást mind a duális partner, mind az iskola haladéktalanul jelzi írásos formában.

A tanév őszi félévében felülvizsgálatra kerül minden duális partnerrel a közös képzési program.

A Kréta rendszer duális modulját minden partner maga vezeti.

A Közös Képzési Programokat (KKP) a *3. számú melléklet* tartalmazza.

Képzési programjaink:

- Kereskedelmi értékesítő,
- Kereskedő és webáruházi technikus,
- Szakács,
- Cukrász,
- Pincér-vendégtéri szakember,
- Szakács szaktechnikus,
- Cukrász szaktechnikus,
- Vendégtéri szaktechnikus,
- Turisztikai technikus,
- Logisztikai technikus.

3.4. Az ágazati alapvizsga

3.4.1. Az ágazati alapvizsga feladatok kidolgozásának alapelvei, szabályai

Az ágazati alapvizsga állami vizsga, amely a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudását és kompetenciáit országosan egységes eljárás keretében méri. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az ágazati alapoktatás elvégzését követően tehet ágazati alapvizsgát. Az ágazati alapvizsga az adott ágazatba tartozó valamennyi szakma tekintetében azonos szakmai tartalmát a képzési és kimeneti követelmények határozzák meg.

Az ágazati alapvizsga feladatokat a képzési és kimeneti követelmények előírásainak megfelelően a szakoktató állítja össze.

3.4.2. Az ágazati alapvizsga előkészítése, megszervezése, lebonyolítása, a vizsgaidőpontokra, vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek

A szakképző intézmény által szervezett ágazati alapvizsgát a szakképző intézmény oktatóiból és az elnökből álló **ágazati alapvizsga vizsgabizottság előtt** kell letenni. A vizsgabizottság **elnökét** a szakképző intézmény székhelye szerint illetékes területi gazdasági kamara delegálja.

Az ágazati alapvizsgát

- technikum esetén a 10. évfolyam befejezésekor, az ágazati alapoktatás elvégzését követően,
- szakképző iskolában a 9. évfolyam befejezésekor, az ágazati alapoktatás elvégzését követően,
- érettségire épülő két éves képzés esetén, az első félév lezárásakor, az ágazati alapoktatás elvégzését követően teljesíteni kell.

3.4.3. A tanulói teljesítmények értékelésének szempontjai, szabályai

A tanuló sikeres vizsga esetén jogosult **a duális képzésbe (szakirányú oktatásba) való belépésre**. Az ágazati alapvizsga eredménye **a szakmai vizsga eredményébe beszámít**. Ez azt jelenti, hogy ha valaki egy szakma megszerzését követően az adott ágazathoz tartozó további szakmát kíván szerezni, az ágazati alapvizsgát nem kell megismételnie.

A szakmai vizsga eredményébe az ágazati alapvizsgát az alábbi súlyarányokkal kell beszámítani:

Turizmus–vendéglátás ágazat

- Ágazati alapvizsga: 20 %, Szakmai vizsga: 80 %

Gazdálkodás és menedzsment ágazat

- Ágazati alapvizsga: 15 %, Szakmai vizsga: 85 %

Közlekedés és szállítmányozás ágazat

- Ágazati alapvizsga: 15%, Szakmai vizsga: 85 %

Kereskedelem ágazat

- Ágazati alapvizsga: 20 %, Szakmai vizsga: 80 %

Az ágazati alapvizsga eredményét a bizonyítványba, és a Kréta naplóban a Tanügy adatoknál osztályzattal és százalékos eredménnyel kell bejegyezni.

Gazdálkodás és menedzsment ágazat

Az ágazati alapvizsgára bocsátás feltétele: a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy ágazati alapvizsgára az ágazati alapoktatásban való részvétele alapján bocsátható.

Írásbeli vizsga

A vizsgatevékenység megnevezése: Gazdasági interaktív írásbeli alapvizsga

A vizsgatevékenység leírása

Számítógép alkalmazásával oldja meg a tanuló a feladatokat.

- 20 kérdés, a kérdések sorrendje véletlenszerű.
- Témakörök: 8 db kérdés a gazdaság működése és szereplői témához, 2 db kérdés ügyviteli, levelezési, kommunikációs ismeretek témához, 7 kérdés a vállalkozások működése, adózási alapfogalmak témához, 3 db kérdés statisztika, adatkezelés témához.
- Kérdés típusa:
  - feleletválasztás (alternatív választás, válaszok illesztése, igaz-hamis állítások, események sorrendjének megállapítása, ok-okozati összefüggések, eltérések, azonosságok, táblázat kitöltése vagy kiegészítése, hiányzó elemek, kapcsolatok kiegészítése),
  - feleletalkotás (kiegészítés, rövid válasz, egyszerű gazdasági eseményhez kapcsolódó eset-tanulmány értelmezése).

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

- összes pontszám 40 pont
  - feleletválasztás 2-2 pont,
  - feleletalkotás 2-2 pont.
- Az értékelés javítási-értékelési útmutató előírásai alapján történik. Az egyes kérdésekre és feladatokra adható pontszámokat a javítási-értékelési útmutató tartalmazza. Teljes pontszám csak a hibátlan feladatmegoldásért adható.

- A javítás során a feleletalkotás típusú kérdéseknél részpont adható, de az útmutatóban meghatározott pontszám tovább nem bontható. Ha a feladatnál többféle megoldás lehetséges, akkor a javítási útmutatóban közölt eljárástól eltérő megoldások is lehetnek teljes értékűek.
- A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

Gyakorlati vizsga

A vizsgatevékenység megnevezése: Gazdasági interaktív gyakorlati alapvizsga A vizsgatevékenység leírása

Számítógép alkalmazásával oldja meg a tanuló a feladatokat. Lehetséges feladattípusok:

- bizonylatokhoz kapcsolódó feladatok pl. bizonylat kitöltése,
- egyszerű statisztikai elemzési eszközök használata, statisztika számítási feladatok viszonyszámok és középértékek témakörből, kapott eredmények értelmezése,
- költségekkel, profittal kapcsolatos számítási feladatok,
- leltározás bizonylatainak kitöltése, összesítés elvégzése, leltározás eredményének megállapítása,
- hivatalos munkaügyi irat (munkaszerződés) kitöltése, tartalmi elemeinek azonosítása,
- levél írása
- hivatalos levél készítése (megrendelés, ajánlat, meghívó), ügyfélkapu használata, elektronikus ügyintézés
- kapcsolattartás szabályai üzleti partnerekkel.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 90 perc

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: legalább 6 különböző, a lehetséges feladattípusokat lefedő feladatok, összes pontszám – a feladatok között egyenlő arányban megosztva – 60 pont.

Az értékelés javítási-értékelési útmutató előírásai alapján történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

Közlekedés és szállítmányozás ágazat és kereskedelem ágazat

A két ágazaton az ágazati alapvizsga követelményei megegyeznek.

Ágazati alapvizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

Az ágazati alapvizsgára bocsátás feltétele: a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy ágazati alapvizsgára az ágazati alapoktatásban való részvétele alapján bocsátható.

Írásbeli vizsga

A vizsgatevékenység megnevezése: Gazdálkodási tevékenység alapjai A vizsgatevékenység leírása: Az írásbeli feladatlap minimum 20, maximum 30 feladatból áll és a következő témakörök tanulási eredményeit méri: gazdasági alapfogalmak, piac és pénz, a vállalkozási formák, az állam gazdasági szerepe és feladatai, jogi alapfogalmak, tudatos fogyasztói magatartás, a beszerzéshez, a tároláshoz és az értékesítéshez kapcsolódó feladatok.

Az alábbi feladattípusok közül legalább 4 fajta jelenjen meg a feladatlapon:

- Fogalom meghatározás: az alapfogalmak pontos definiálása.
- Esettanulmány értelmezése: a megadott szempontok szerint, a feladatlap által meghatározott, gyakorlatorientált esetismertetéshez kapcsolódóan kell válaszolni a kérdésekre.
- Feleletalkotás: szöveg kiegészítése, a megadott vagy ismert tartalmakkal való mondat kiegészítése. A mondatok között nem feltétlenül van összefüggés.
- Párosítás: szakmailag összetartozó fogalmakat / kifejezéseket / képeket kell párosítani, pl. fogalom és meghatározása.
- Sorrendbe rendezés: folyamatok, időbeli struktúrák reprodukálása.
- Feleletválasztás: legalább három megadott lehetőség közül kell megjelölni a helyeset.
- Igaz-hamis állítások megjelölése: meg kell jelölni, hogy az adott állítás igaz, vagy hamis. A hamis állítást javítani kell.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc A

vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 30%

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: Az értékelés javítási-értékelési útmutató előírásai alapján történik.

Az egyes kérdésekre és feladatokra adható pontszámokat a javítási-értékelési útmutató tartalmazza. Teljes pontszám csak a hibátlan feladatmegoldásért adható.

A javítás során részpont adható, de az útmutatóban meghatározott pontszám tovább nem bontható. Ha a feladatnál többféle megoldás lehetséges, akkor a javítási útmutatóban közölt eljárástól eltérő megoldások is lehetnek teljes értékűek. Az értékelés százalékos formában történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

Gyakorlati vizsga

A vizsgatevékenység megnevezése: Információkezelés és üzleti kultúra A vizsgatevékenység leírása

1. vizsgarész: Információkezelés

Egy, a képző intézmény által összeállított feladatsor megoldása számítógépen internet, szövegszerkesztő és táblázatkezelő programok alkalmazásával, amely a következő két feladatot tartalmazza:

1. feladat: A képzőintézmény által megadott szempontsor alapján egy üzleti levél (ajánlatkérés, vagy megrendelés, vagy megrendelés visszaigazolása, vagy érdeklődő levél) elkészítése, megírása, megformázása és mentése a vizsgaszervező által megadott mappába és helyre. A vizsgázók a feladatok elvégzéséhez szövegszerkesztő programot használnak, a létrehozott dokumentumba általuk megszerkesztett táblázatot illesztnek.

2. feladat: Hiányos szállítólevél kitöltése előre megadott adatok alapján.

2. vizsgarész: Viselkedéskultúra, kommunikáció

Az alábbi témakörökhöz kapcsolódó, a képző intézmény által összeállított minimum 4 feladatsor közül egy szituációs feladat szóbeli végrehajtása:

- a vállalkozás adatbázisából hiányzó ügyfeladatok bekérése (pl. hiányzó email cím, adószám, telephelycím stb.) az ügyféltől
- telefonos ajánlatkérés új/meglévő üzleti partnerektől (pl. katalógus kérése, árjegyzék igénylése stb.)
- áruátvételnél tapasztalt eltérések rendezése (pl. mennyiségi vagy minőségi eltérések rendezése, kéréskezelése, kísérő dokumentumok hiánya stb.),
- vevői panaszok kezelése (pl. minőségi hibás termékkel vagy szolgáltatással kapcsolatos panaszok rendezése, késedelmes szállításhoz kapcsolódó panaszok kezelése, félreértések tisztázása stb.)

A szituációs feladatokban a vizsgázó a vizsgáztatóval végzi a páros munkát.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam:

a. rész: 45 perc

b. rész: 15 perc (5 perc felkészülés, 10 perc feladat-végrehajtás)

A gyakorlati vizsga teljes időtartama: 60 perc

A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 70 %

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Az ágazati alapvizsga gyakorlati vizsgatevékenységének Információkezelés vizsgarészét a vizsgázók számítógépes teremben készítik el vizsgabiztos jelenlétében. Az elkészített feladatokat el kell menteni a vizsgaszervező által megadott mappába meghatározott néven.

A gyakorlati vizsgafeladat befejezése után a vizsgaszervező feladata a számítógépen elkészített feladatok nyomtatása és mentése. A mentésnek és/vagy nyomtatásnak a gyakorlati vizsga befejezését követő 60 percen belül meg kell történnie.

A vizsgafeladat értékelése a vizsgaszervező által készített részletes értékelési útmutató alapján történik.

Javasolt értékelési szempontok:

- feladatutasítás megértése;
- a feladat kivitelezésének, a megvalósítás lépéseinek sorrendje;
- kereskedelemben használt üzleti levél tartalmi elemeinek ismerete,
- szállítólevél tartalmi kellékeinek ismerete;
- kommunikáció minősége az ügyfelekkel, partnerekkel;

- előre nem látható helyzetek, fellépő problémák kezelése, döntéshozás;
- tudástranszfer;
- önállóság, hatékonyság, kreativitás, igényesség.

Javasolt értékelési módszerek:

- I. vizsgarész Gyakorlati munkavégzés.
- II. vizsgarész Szerepjáték és / vagy helyzetgyakorlat.

Gyakorlati vizsgatevékenység		Értékelés
1. rész: információkezelés	Üzleti levél	40%
	Szállítólevél	20%
2. rész: viselkedéskultúra, kommunikáció		40%

Az értékelés százalékos formában történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte érte.

Turizmus- vendéglátás ágazat

Az ágazati alapvizsgára bocsátás feltétele: a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy ágazati alapvizsgára az ágazati alapoktatásban való részvétele alapján bocsátható.

Írásbeli vizsga nincs

Gyakorlati vizsga

A vizsgatevékenység megnevezése: Turizmus-vendéglátás ágazati alapvizsga gyakorlata A vizsgatevékenység leírása

A) vizsgarész: Konyhatechnológiai tevékenység:

Szakmai területenként meghatározott műveletek, munkafeladatok önálló elvégzése. A munkaterület birtokba vétele, ellenőrzése. Egy megadott étel elkészítéséhez szükséges alapanyagok előkészítése, az étel konyhatechnológiai úton történő elkészítése, esztétikus tálalása, az étel jellegének megfelelően történő díszítése 3 normál adagban. A munkaterület, munkavégzés utáni alapos tisztítása, beleértve a vizsga során használt eszközöket, berendezéseket is. A vizsgázó a vizsgatevékenység alatt folyamatosan figyel a vele párhuzamosan dolgozó tanulóitársaira, a többi vizsgázóra. A tűz-, munka- és balesetvédelmi előírásokat szigorúan betartja.

Időtartam: 90 perc

A vizsgázó az alábbi ételek közül egy ételt készít el:

- 1) Zöldséges rizottó
- 2) Hal tempura (magyar fehérrúsú halból), friss kevertsalátával, citrusos vinagrette öntettel
- 3) Natúr csirkemell filé, tejszínes gombamártással, párolt rizzsel
- 4) Parajkrém leves, buggyantott tojással

B) vizsgarész: Cukrászati termékkészítés

A vizsgázó megadott cukrászati termékek közül egyet készít el a tanult technológia és a rendelkezésre álló receptúra szerint.

Cukrászati termékek:

- 1) 10 szelet piskóta rolád barackízzel töltve,
- 2) 10 db linzerkarika barackízzel töltve
- 3) 500 gramm fánkocská izesített tejszínhabbal töltve forrázott tésztából
- 4) 500 gramm barackízzel töltött Néró teasütemény

Időtartam: 90 perc

C) vizsgarész: Értékesítési tevékenység:

A vizsgázó előkészíti az éttermet, majd megteríti 2 főre, fogadja a vendégeket, készít a részükre 2 adag alkoholmentes kevert italt, és 2 adag főételt, 2 adag desszertet felszolgál a vendégeknek. A vizsgázó 1 alkoholmentes kevert italt készít el 3 adagban (2 adagot a vendégek, 1 adagot a vizsgabizottság részére kóstolás céljából) a tanult receptúra szerint:

Elkészíthető alkoholmentes kevert italok:

- 1) Lucky Driver
- 2) Shirley Temple
- 3) Alkoholmentes Mojito
- 4) Alkoholmentes Piña Colada

A felsorolt alkoholmentes kevert italok receptúrái megtalálhatók az érvényben lévő IBA listán.

Időtartam: 60 perc

D) vizsgarész: Portfólió készítése

A vizsgázó az iskola székhelye szerinti régióban megtalálható, a tanuló által választott egy turisztikai attrakciót és egy szálláshelyet és annak szolgáltatásait bemutatja. A bemutatót elektronikusformában, szövegszerkesztő program használatával készíti el, a vizsgát szervező szakképző intézmény által megadott határidőre és e-mail címre beadja.

Az elkészített dokumentum formai követelményei: terjedelme a fedőlapon (téma megnevezése, készítő megnevezése, dátum) kívül 2-5 A4-es oldal (betűtípus: Times New Roman/Arial, betűméret: 12, szövegtörzs sor-kizárt), tartalma tagolt, kiemeléseket tartalmaz. A képek és a forrásmegjelölés mellékletben szerepeltethetők a minimum terjedelmen felül.

A vizsga keretében szóban és PPT formátumban prezentálja. Időtartam: nem releváns

A vizsgatevékenységek között szünetet kell biztosítani a vizsgázók részére, amely nem képezi a vizsgatevékenység részét.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 250 perc A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 100 %

A javítás a feladatsorhoz rendelt értékelési útmutató alapján történik.

Az értékelés százalékos formában történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 61%-át elérte.

A 4. sz. melléklet az Ágazati alapvizsga eljárásrendjét és dokumentumait tartalmazza.

3.3.4. A minőségbiztosítás szabályai

Az ágazati alapvizsgákat a törvény által megadott időszakban, a képzési és kimeneti követelmények előírásainak megfelelően végezzük, az ebben előírt eszközökkel a tűz-, munka- és balesetvédelmi előírásokat szigorúan betartva.

3.4. A szakmai vizsga

A szakmai vizsga előkészítése, megszervezése, lebonyolítása, a vizsgaidőpontokra, vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek.

A szakmai vizsga a képzési és kimeneteli követelményekben meghatározott

- a) számítógép alkalmazását igénylő központi vizsgatevékenységből (ezt hívjuk interaktív vizsgatevékenységnek) és
- b) projektfeladat megvalósításából áll.

Az interaktív vizsgatevékenység feladatainak és javítási-értékelési útmutatójának elkészítéséről a szakképzésért felelős miniszter gondoskodik. A feladat és az útmutató alapján a számítógép által véletlenszerűen generált vizsgafeladatsort kell az interaktív vizsgán megoldani.

A projektfeladat az akkreditált vizsgaközpont által – a képzési és kimeneti követelményekre tekintettel – a vizsgázó gyakorlati felkészültségének átfogóbb felmérése céljából meghatározott vizsgatevékenység, amelyet a szakmai vizsgára vagy a szakmai vizsgán kell elkészíteni és szóban az adott szakma folytatásához szükséges ismeretek ellenőrzésére is kiterjedően megvédeni.

Szakmai vizsgát május-június hónapban, a javító-pótló vizsgát október-november hónapban tartjuk. Az interaktív vizsgatevékenység országos központi vizsganapjait a szakképzésért felelős miniszter az általa vezetett minisztérium honlapján közzétett közleményében határozza meg a szakmai vizsga tanévét megelőző tanév májusának utolsó munkanapjáig. A projektfeladat vizsgaidőpontját az akkreditált vizsgaközpont határozza meg.

A tanuló szakmai vizsgájára személyesen vagy meghatalmazott útján, írásban jelentkezik. A jelentkezési lapot a tanulmányai befejezését igazoló dokumentummal együtt az akkreditált vizsgaközpontokhoz kell benyújtani az akkreditált vizsgaközpont által meghatározott formában. A jelentkezési laphoz csatolni kell a szakmai vizsgával kapcsolatos kérelmeket és az ilyen kérelem alapjául szolgáló okiratok másolatát.

A jelentkezési lap benyújtásának határideje a vizsgaidőszak évének február hónapjának tizenötödik napja, a javító-pótló vizsga esetén pedig a vizsga évének augusztus 25. napja. A jelentkező a szakmai vizsga megkezdéséig igazolja, hogy a szakmai vizsgára bocsátáshoz szükséges, a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott feltételekkel rendelkezik.

Mentesül a szakmai vizsga vagy a vizsgatevékenység letétele alól az a vizsgázó, aki országos szakmai tanulmányi versenyen, WorldSkills vagy EuroSkills versenyen a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott követelményt teljesítette és a versenyfelhívásban meghatározott helyezést, teljesítményt, szintet elérte. Az e bekezdésben meghatározott felmentés esetén a szakmai vizsga vagy a vizsgatevékenység eredménye teljesnek minősül.

46/A. § A szakképző intézmény a szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződéssel részt vevő tanuló kérésére a szakmai vizsga előtt – a szakmai vizsgára való felkészülés céljából – egy alkalommal legalább öt munkanap egybefüggő felkészítést szervez.

A szakmai vizsgához kapcsolódóan szervezett egybefüggő felkészítés rendje:

- a) Az iskola által kötelezően biztosított felkészülési lehetőségről az igazgató értesíti a vizsgára jelentkezőket, a tanulók törvényes képviselőjét és a duális képzőhelyet is a szakmai vizsgára jelentkezést (február 15.) követően.
- b) Az adott tanév február utolsó tanítási napjáig az iskola szakmánként felméri a tanulók jelentkezési szándékát a szakmai vizsgára történő egybefüggő felkészítésre.
- c) Az igazgató kijelöli a szándéknyilatkozatok figyelembe vételével szakmánként a felkészítés időpontját, helyszínét, a vizsgarész megnevezését, a felkészítést végző oktatót és az egy napra jutó felkészítő foglalkozások számát. A Centrum által engedélyezett legalacsonyabb csoportlétszám egy fő.
- d) A felkészítés időpontja a végzős évfolyamok utolsó tanítási napját követő első munkanap és a szakmai vizsgarész vizsganapja közötti időszakra esik. Egybefüggően öt munkanapot foglal magába.
- e) Az adott tanév március első péntekéig írásban jelentkeznek (7. számú melléklet) a szakmai vizsgára jelentkezést benyújtott tanulók az ötnapos egybefüggő felkészítésre. Az iskola formanyomtatványt ad ki a jelentkezéshez. A jelentkezési lap tartalmazza a felkészítő foglalkozások alapadatait. A jelentkezési lapot a vizsgára készülő és kiskorú tanuló esetén a törvényes képviselője, valamint a tanuló foglalkoztató duális képzőhely is aláírja.
- f) Az igazgató írásban tájékoztatja a centrum szakmai és gazdasági vezetését a felkészítő foglalkozások adatairól: szakma, jelentkezők száma, felkészítés időpontja, foglalkozások száma, oktató neve
- g) A felkészítő foglalkozásokat az iskola a módosított tantárgyfelosztásában rögzíti. A felkészítés foglalkozásai az oktató foglalkozásokkal lekötött munkaidejébe beszámítanak, azokról az oktató haladási naplót vezet.

3.5 A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy teljesítménye ellenőrzésének és értékelésének, illetve minősítésének módja

Szkt. 60.§ (1) A tanuló teljesítményét az oktató a tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. Ha a tanuló szakirányú oktatását nem a szakképző intézmény végzi, a szakirányú oktatással összefüggésben a tanuló teljesítményét a duális képzőhely az oktatóval közösen értékeli és minősíti. Az ilyen értékelésre a szakképző intézmény szakmai programjában meghatározott, elsajátított tananyagrészenként megszervezett beszámolás keretében kerül sor.

3.6 Fakultációs rendszer

Intézményünk a 2024-2025-ös tanévtől kezdődően felmenő rendszerben kötelezően választandó fakultáció tantárgyat (szabad sáv rendszert) vezet be a technikumi osztályokban, a 11. és 12. évfolyamon. A fakultációs órákat az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát. A fakultációs órák ideje az órarendben évfolyamszinten rögzítésre kerül, így a technikumi osztályok között ezen tantárgyak átjárhatók.

A választott fakultációt a tanulók 2 tanéven keresztül tanulják (11. és 12. évfolyam). Egy tanuló egy fakultációra jelentkezhet. Fakultációváltásra és elhagyásra nincs lehetőség, sem a tanév közben, sem a 11. és 12. évfolyam között. Emelt szintű fakultációk esetében bemeneti követelmények vannak előírva, melyeket az egyes fakultációs tárgyaknál külön szabályozzuk. Intézményünk fenntartja a jogot a fakultációs kínálat, illetve a fakultációs szabályozás tanévenkénti változtatására.

A fakultációs foglalkozások létszámkerete 10-16 fő. Amennyiben a jelentkezők létszáma nem éri el az alsó létszám határát, az adott fakultáció nem indul, a jelentkezőknek újra kell választani a kínálatból, ahol még van szabad hely. Amennyiben a jelentkezettek száma a létszámkeretet meghaladja, úgy két fakultációs csoport indítására is van lehetőség, ha a jelentkezettek száma eléri az annak megfelelő létszámot. Emelt fakultációk esetében (angol nyelv, matematika) túljelentkezés esetén az eljárás egy szintfelmérő teszt íratása, annak kiértékelése és az alapján a jelentkezők rangsorolása. Ezután a végső rangsort munkaközösségi értekezleten a szaktanárok állítják össze. Vitás esetekben az adott tantárgyat tanító oktató véleményezése a döntő.

Fakultációválasztás menete: a 10. évfolyamos osztályfőnökök a tanév folyamán tájékoztatják az osztályukat (osztályfőnöki órákon) és a szülőket (a szülői értekezletek alkalmával) a fakultációs kínálatról, szabályzatról. A szülők intézményvezetői írásos tájékoztatásban is részesülnek, email és e-kréta útján, ennek határideje március 31. A tanulók, gondviselővel április 30-ig írásban nyilatkoznak, hogy melyik fakultációt szeretnék választani. A kiválasztás folyamata ezután indul meg. A csoportok véglegesítésének, a tanulók kiértékelésének határideje: május 31.

I. Emelt szintű fakultációk:

1. Emelt szintű angol nyelv

Azoknak a tanulóknak ajánlott, akik jó nyelvi alapokkal rendelkeznek, megvan bennük az angol nyelv iránti motiváció, kitartás, és szeretnének emelt szintű érettségit tenni. A tanulók a sikeres emelt szintű ötös érettségivel együtt jogszabály szerint középfokú (B2) nyelvvizsga-bizonyítványt is kapnak.

Bemeneti követelmény: 9. tanév végi és 10. tanév félévi legalább négyes osztályzat. A jelentkezők egy B2 szintű szintfelmérő tesztet írnak, melynek eredményei alapján a jelentkezők rangsorolásra kerülnek, majd ezt követően munkaközösségi értekezleten a szaktanárok döntenek a végleges csoportbeosztásról.

2. Emelt matematika

A matematikából tehetségesebb diákoknak ajánlott, akik szeretik és érdeklődnek a tantárgy iránt, és a jövőben esetleg emelt szintű érettségit szeretnének tenni.

Bemeneti követelmény: 9. tanév végi és 10. tanév félévi legalább négyes osztályzat. Túljelentkezés esetén a jelentkezők szintfelmérő tesztet írnak, melynek eredményei alapján a jelentkezők rangsorolásra kerülnek, majd ezt követően munkaközösségi értekezleten a szaktanárok döntenek a végleges csoportbeosztásról, esetleges versenyeredményeket is figyelembe véve.

II. Egyéb fakultációk:

1. Angol második idegen nyelv
2. Német második idegen nyelv
3. Orosz második idegen nyelv
4. Digitális kultúra

Ezen fakultációk esetében bemeneti követelmény nincs. Túljelentkezés esetén, amennyiben eléri a létszámot, két ugyanolyan fakultációs csoport is indítható, kivéve az orosz fakultáció. Az orosz fakultációnál a kiválasztásnál figyelembe veendő szempont a tanulók 9. év végi és 10. félévi érdemjegye magyar nyelv és irodalom, illetve a tanult idegen nyelv tantárgyakból.

Túljelentkezés esetén, amennyiben a létszám nem éri el a két fakultációs csoport indításának létszámát, akkor a kiválasztásnál a nyelvi fakultációs tárgyaknál figyelembe veendő szempont a tanulók 9. év végi és 10. félévi érdemjegye magyar nyelv és irodalom, illetve a tanult idegen nyelv tantárgyakból. Digitális kultúra esetén a figyelembe veendő szempont a tanulók digitális kultúra 9. év végi és 10. félévi érdemjegye.

A fakultációs kínálat tanévenként változhat.

A fakultációk tanmenetét a 8. melléklet tartalmazza.

4. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

A szakképző intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a szakképző intézmény szakmai programjának részét képező egészségfejlesztési program keretében. Az egészségfejlesztési programot az oktatói testület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készíti el.⁶

A szakképző intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet fordít a tanuló egészséghez, biztonság-hoz való joga alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, ezeken belül különösen az alábbiakra.⁷

4.4. a) Az egészséges táplálkozás A tanulók étkeztetése:

Az intézmény tanulóinak és oktatóinak lehetőségük van a Kőrösy Kollégium menzáján való étkezésre.

Az intézményi büfé:

A magyar lakosság táplálkozásában jelen vannak azok a kockázati tényezők, amelyek hozzájárulnak a táplálkozással összefüggő betegségek kialakulásához. A nemzeti ételmezés- és táplálkozáspolitika változása hatásos javulást jelenthet a lakosság egészségi állapotában. Elengedhetetlen az egészséges táplálkozásnak megfelelő ételkészítmények bevezetése az intézmény büféjében.

Szakképző intézmény lévén kiemelten fontosnak tartjuk, hogy diákjaink mielőbb megismerkedjenek az egészségtudatos táplálkozás valamennyi aspektusával, egyrészt azért, mert így fokozatosan be tudják építeni azt személyes étrendjükbe, másrészt pedig azért, mert vendéglátás szakos diákjaink számára ez az ismeret a későbbiekben, munkavégzésük alkalmával nagy szolgálatot tehet.

Az iskolabüfé árukínálatának kialakításánál figyelembe vesszük az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet (OGYÉI) és a Magyar Dietetikusok Országos Szövetségének (MDOSZ) ajánlását.

1. HÚSOK

AJÁNLÁS: A büfé választékban a sovány húsok különféle szendvicsekben (például baromfi- és sovány sertéshúsból készült natúrszeletként) jelenhetnek meg.

Az alábbi készítmények ajánlhatók a kínálatba:

- Szendvicsek:
  - Sült húsos szendvics (teljes kiőrlésű/korpás/magvas vagy rozsos zsemle/kifli/kenyér, margarin, zöldség, sovány sült hús)
  - Sült húsos tortilla (teljes kiőrlésű tortilla, saláta, sovány sült hús)
  - Sült húsos hamburger
  - Húsos saláták
  - Glutén-, tejcukor-, tejfehérjementes változatok, a diétákba illeszthető alapanyagokból.

A népegészségügyi termékadó nem vonatkozik erre a termékkörre.

2. HÚSKÉSZÍTMÉNYEK

AJÁNLÁS: A büfé kínálatában elsősorban sovány húskészítményekre van szükség (pl.: baromfi párizsi, pulykasonka, zalai felvágott, zöldséges felvágott). Felhasználhatók szendvicsekben vagy saláta részeként.

Az alábbi készítmények ajánlhatók a kínálatba:

Szendvicsek:

- Felvágottas szendvics (teljes kiőrlésű/korpás/magvas vagy rozsos zsemle/kifli, kenyér, margarin,

⁶ 12/2020. (II.7.) Kormányrendelet 102. § 4)

⁷ 12/2020. (II.7.) Kormányrendelet 102. § 2)

zöldség, sovány felvágott)

- Meleg szendvics (teljes kiőrlésű kenyér/kifli, sajt, zöldség, sovány felvágott)
- Pizza (teljes kiőrlésű tészta, sajt, zöldség, sovány felvágott, szósz)
- Saláták
- Glutén-, tejcukor-, tejfehérjementes változatok, a diétákba illeszthető alapanyagokból.

A népegészségügyi termékadó nem vonatkozik erre a termékkörre.

3. BELSŐSÉGEK, BELSŐSÉGKÉSZÍTMÉNYEK

AJÁNLÁS: A belsőségek önállóan nem jelennek meg a büfékínálatban, csak készítményként. Felhasználhatók szendvicsek készítéséhez.

Az alábbi készítmények ajánlhatók a kínálatba:

- Májkrémes szendvics (teljes kiőrlésű/korpás zsemle, baromfi májkrém, zöldség, esetleg mustárral)
- Kenőmájas meleg szendvics (teljes kiőrlésű/korpás zsemle, kenőmájas, sajt, mustár)
- Glutén-, tejcukormentes változatok, a diétákba illeszthető alapanyagokból.

A népegészségügyi termékadó nem vonatkozik erre a termékkörre.

4. HALAK, HALKONZERVEK BELSŐSÉGEK, BELSŐSÉGKÉSZÍTMÉNYEK

AJÁNLÁS: Kedvező élettani hatása miatt hetente legalább egyszer javasolt halat fogyasztani. Halkonzervekből halas szendvics, saláta, hamburger készíthető, igény szerint.

Az alábbi készítmények ajánlhatók a kínálatba:

- Halas szendvics (teljes kiőrlésű/korpás zsemle, halkrém konzerv halból, citromlével, margarinnal, zöldség)
- Halas saláta
- Zöldséges halfasírtos hamburger
- Glutén-, tejcukormentes változatok, a diétákba illeszthető alapanyagokból.

A népegészségügyi termékadó nem vonatkozik erre a termékkörre.

5. TEJ, KEFIR, JOGHURT

AJÁNLÁS: A tejnek, tejtermékeknek a gyermekek táplálkozásában kiemelt jelentősége van, ezért állandóan jelen kell lenniük a büfékínálatban. Nem elég, ha a gyerekek tudják, hogy a tej, tejes italok és tejtermékek fontosak a szervezetük számára, hanem meg is kell találniuk ezeket a termékeket a büfében.

Az alábbi készítmények ajánlhatók a kínálatba:

- Tej (2 dl-es, iskolatej formában, vagy adagolva)
- Tej alapú turmixital (ízesített, illetve gyümölcsös)
- Joghurt (gyümölcsös, müzlis, natúr)
- Joghurtital (poharas vagy adagolva) 50% feletti tejhánnyal
- Kefir
- Tejtermék desszertek (joghurthab, puding)
- Glutén-, tejcukormentes változatok, a diétákba illeszthető alapanyagokból.

A népegészségügyi termékadó nem vonatkozik erre a termékkörre.

6. SAJT, TÚRÓ, TEJ

AJÁNLÁS: Nagyon fontos, hogy a sajt és túró, mint tejtermékek, rendszeresen megtalálhatók legyenek a büfé kínálatában. A szeletelhető kemény, illetve félkemény sajtok szendvicsek részeként, a kockasajt szintén szendvicseben vagy önállóan, darabonként árusítható. Natúr és ízesített sajtokkal bővíthető a választék. A sajt- illetve túrókrémes elsősorban szendvicsek elkészítéséhez használhatók fel, de önállóan, 1 adagos formában is árusíthatók. Mindkettőből többféle ízesítés létezik és jön szóba az iskolai büfé kínálatában (natúr, zöldfűszeres, snidlinges, tavaszi túró, körített túró, stb.).

Az alábbi készítmények ajánlhatók a kínálatba:

- Sajtos szendvics (teljes kiőrlésű/korpás zsemle, rozsos zsemle, margarin, zöldség, szeletelt sajt vagy kockasajt)
- Túrókrémes szendvics (korpás zsemle, tavaszi vagy körített túró, zöldség)
- Túrókrém, sajtkrém (kis adagokban)
- Tejtermék desszertek (krémtúró)

- Glutén-, tejcukormentes változatok, a diétákba illeszthető alapanyagokból.
- A népegészségügyi termékadó nem vonatkozik erre a termékkörre.

7. MARGARIN, VAJ, VAJKRÉM

AJÁNLÁS: Szendvicsek elkészítéséhez kerül felhasználásra.

- Glutén-, tejcukormentes változatok, a diétákba illeszthető termékekben.
- A népegészségügyi termékadó nem vonatkozik erre a termékkörre.

8. MÉZ, CUKOR

AJÁNLÁS: Cukor és méz a helyben készült italok édesítésére használható. A hozzáadott cukor-tartalom minél kevesebb legyen a helyben készített termékekben (ha korábban 2 teáskanál cukor volt egy pohár teában, akkor ezentúl 1 teáskanál legyen, de 2 dl italba maximum 2 közepes kiskanál cukor javasolható).

- Glutén-, tejcukormentes változatok, a diétákba illeszthető termékekben.
- A népegészségügyi termékadó nem vonatkozik erre a termékkörre.

9. GABONAPELYHEK, MÜZLI, ÉS GABONAKÉSZÍTMÉNYEK

AJÁNLÁS: A változatos táplálkozás érdekében gabonafélékből is naponta többfélét javasolt fogyasztani, ezekből legalább az egyiknek teljeskiőrlésűnek javasolt lennie! A gabonapelyhek, müzlik jó alternatívák lehetnek erre. Fontos, hogy az alacsonyabb cukortartalommal rendelkezőt válasszuk.

Az alábbi készítmények ajánlhatók a kínálatba:

- Müzli-szeletek
- Teljes értékű gabonát tartalmazó kekszfélék, puffasztott gabonaszeletek, extrudált kenyerek
- Gabonapelyhek natúr- vagy gyümölcsjoghurttal (3 dl-s műanyag dobozban, evőeszközzel)
- Natúr (nem édesített) müzli, natúr- vagy gyümölcsjoghurttal (3 dl-s műanyag dobozban, evőeszközzel)
- Glutén-, tejcukor-, tejfehérjementes változatok, a diétákba illeszthető alapanyagokból.

Nem árusítható, a népegészségügyi termékadó hatálya alá tartozó készítmények a termékcsoporton belül:

- Előre csomagolt, hozzáadott cukrot tartalmazó kekszek, nápolyik, ostyák, amelyek össz cukortartalma 25 g feletti 100 g termékben.
- Előre csomagolt, 1 g/100 g só feletti gabonából sütéssel, extrudálással, vagy pörköléssel készült termék, kivéve a kenyeret és a Magyar Élelmiszerkönyv szerinti, legfeljebb 2 g só/100 g sótartalmú sütőipari terméket, pl.: sós puffancs, sós kekszek, ízesített sós pálcák, sós perecek.

10. KENYÉRFÉLÉK, PÉKSÜTEMÉNYEK

AJÁNLÁS: A kenyérből, zsemlekből illetve kiflik választékából elsősorban a teljes kiőrlésűek kerülhetnek a büfé polcra. A péksütemények közül a nagy só- és zsiradék tartalmúak, illetve hozzáadott cukorban gazdag termékek helyett a túrós, diós, mákos változatok legyenek jelen a napi választékban. A cukrozott pékáru kínálata kerülendő!

Az alábbi készítmények ajánlhatók a kínálatba:

- Szendvicsekbe: teljes kiőrlésű/korpás/magvas vagy rozsos zsemle/kifli
- Túrós pogácsa, túrósbatyu (50%-ban teljes kiőrlésű lisztből, amennyiben só-, cukortartalma megfelel az előírásoknak)
- Sajtos, magvas pogácsa
- Glutén-, tejcukor-, tejfehérjementes változatok, a diétákba illeszthető alapanyagokból.

Nem árusítható, a népegészségügyi termékadó hatálya alá tartozó készítmények a termékcsoporton belül:

- Előre csomagolt, hozzáadott cukrot tartalmazó termékek: egyes cukrászsütemények, egyes pékáruk, amelyek össz cukortartalma 25 g feletti 100 g termékben pl.: diós ízesítésű kalács, előre csomagolt csokis kakaós csiga.
- Előre csomagolt, gabonából sütéssel, extrudálással, vagy pörköléssel készült termékek, amelyek sótartalma 1 g feletti 100 g termékben. Kivételt képeznek a kenyerek és a Magyar Élelmiszerkönyv szerinti, legfeljebb 2 g só/100 g sótartalmú sütőipari termékek, pl.: sós pogácsa, sós croissant.

11. BURGONYA

Az alábbi készítmények ajánlhatók a kínálatba:

- Alacsony zsír- és sótartalommal készült saláták, pl.: tojásos vagy húsos, vagy halas- zöldséges burgonyasaláta
- Kevés zsiradék és só hozzáadásával készült hasábburgonya
- Glutén-, tejcukor-, tejfehérjementes változatok, a diétákba illeszthető alapanyagokból.

Nem árusítható, a népegészségügyi termékadó hatálya alá tartozó készítmények a termékcsoponton belül:

- Előre csomagolt burgonya felhasználásával készült, sütött, ízesített és azonnali fogyasztásra alkalmas termékek, ha sótartalmuk meghaladja az 1 g só/100 g mennyiséget, pl.: egyes chipsek.

12. ZÖDSÉGFÉLÉK

AJÁNLÁS: A zöldségfélék rendszeres és bőséges fogyasztásának szív- és érrendszeri, valamint daganatos betegségeket megelőző hatását számos nemzetközi vizsgálat igazolta. A zöldségfélék kínálata elválaszthatatlan része az iskolai büféeknek. Nyersen, tisztítva kínálhatók, vagy szendvicsek, saláták összeállításához javasoltak. Minden szendvics tartalmazzon zöldséget is. Felhasználhatók saláták alapanyagaként is. A salátaönteteknek két alaptípusa jöhet szóba: natúr, vagy ízesített joghurtos/kefíres; és ecetes-olívaolajos).

Az alábbi készítmények ajánlhatók a kínálatba:

- Joghurtos kukoricasaláta reszelt sajttal
- Vegyes saláta hamis majonézzel
- Görög saláta (vagy ehhez hasonló jellegű saláta, olíva olajos, ecetes öntettel)
- Saláta-mix (idény szerint kapható friss, aprított zöldségkeverék öntettel vagy anélkül, esetleg olajos magvakkal, sajttal, túróval, sonkával dúsítva)
- Glutén-, tejcukor-, tejfehérjementes változatok, a diétákba illeszthető alapanyagokból.

A népegészségügyi termékadó nem vonatkozik erre a termékkörre.

13. GYÜMÖLCSÖK

AJÁNLÁS: A gyümölcsök rendszeres és bőséges fogyasztása a zöldség-és főzelékfélékhez hasonlóan betegségmegelőző hatású, ezért a gyümölcsök nélkülözhetetlen részei az egészséges táplálkozásnak, valamint az iskolai büfé-kínálatnak is.

Az alábbi készítmények ajánlhatók a kínálatba:

- Friss gyümölcsök, az évszaknak megfelelően
- Friss gyümölcsökből készült saláta az évszaknak megfelelően

A népegészségügyi termékadó nem vonatkozik erre a termékkörre.

14. TOJÁS

Az alábbi készítmények ajánlhatók a kínálatba:

- Tojás keményre főzve salátához alapanyagként
- Tojás szeletelve szendvicsek készítéséhez
- Tojás szendvicskrém formájában
- Glutén-, tejcukor-, tejfehérjementes változatok, a diétákba illeszthető alapanyagokból.

A népegészségügyi termékadó nem vonatkozik erre a termékkörre.

15. OLAJOS MAGVAK

AJÁNLÁS: Az olajos magvak zsírsavösszetétele az egészségre nézve kedvező hatású lehet, azonban energiatartalmuk magas, így fogyasztásuk csak kis mennyiségekben javasolt. Felhasználható kis csomagolásban: tisztított natúr napraforgómag, tökmag, mandula, dió, „diák csemege”.

Az alábbi készítmények ajánlhatók a kínálatba:

- Natúr olajos magvak
- Natúr olajos magkrémes kenyerek alkalmanként kínálva
- Glutén-, tejcukor-, tejfehérjementes változatok, a diétákba illeszthető alapanyagokból.

Nem árusítható, a népegészségügyi termékadó hatálya alá tartozó készítmények a termékcsoponton belül:

- Azon előrecsomagolt termékek, melyek sótartalma ≥ 1 g/100 g a termékben. Pl.: egyes tésztunyasajt, egyes olajos magvak, egyes sózott olajos magvak.

16. LEKVÁR

Az alábbi készítmények ajánlhatók a kínálatba:

- Lekváros kenyér (teljes kiőrlésű kenyér, extradzsem, különleges minőségű lekvár)
- Glutén-, tejcukor-, tejfehérjementes változatok, a diétákba illeszthető alapanyagokból.

Nem árusítható, a népegészségügyi termékadó hatálya alá tartozó készítmények a termékcsoporton belül:

- Előre csomagolt termékként forgalomba hozott dzsem, gyümölcskocsonya, gyümölcslé, püré és krém, amely hozzáadott cukrot tartalmaz és cukortartalma meghaladja a 35 g cukor/100 g mennyiséget, a Magyar Élelmiszerkönyv szerinti extradzsem, extrazselé, marmelád és különleges minőségű lekvárok kivételével.

AZ AJÁNLÁSBA NEM ILLESZKEDŐ, DE ÁRUSÍTHATÓ TERMÉKEK:

Mindennapos kínálatban lekváros kenyér.

17. ROSTOS ÜDÍTŐK

AJÁNLÁS: A folyadék pótlására a víz a legalkalmasabb. Változatossággal alkalmanként fogyasztható 100%-os gyümölcslé vagy zöldséglé.

Az alábbi készítmények ajánlhatók a kínálatba:

- 100%-os gyümölcslé
- 100%-os zöldséglé
- Glutén-, tejcukor-, tejfehérjementes változatok, a diétákba illeszthető alapanyagokból.

Nem árusítható, a népegészségügyi termékadó hatálya alá tartozó készítmények a termékcsoporton belül:

- Előre csomagolt termékként forgalomba hozott, hozzáadott cukrot tartalmazó és 8 g cukor/100 milliliter mennyiséget meghaladó összecsukortartalmú gyümölcs-, és zöldséglé (cukor vagy más édesítősanyag hozzáadásával is), a legalább 25% gyümölcs-, illetve zöldséghányadot tartalmazó nektárok, gyümölcslévek és zöldséglévek kivételével.

18. EGYÉB ITALOK

AJÁNLÁS: A szénsavas-, és szénsavmentes ásványvizeknek mindenképpen helye van az egészséges iskolabüfé kínálatában. Koffeintartalmú („energia-italok”, kávé) és alkoholtartalmú italok nem tartoznak az iskolabüfé kínálatába, kivéve a természetes koffeintartalmú kakaós és csokoládéitalokat, teákat.

Az alábbi készítmények ajánlhatók a kínálatba:

- Víz: 0,5- illetve 0,33 literes kiszerezésben ajánlott
- Szénsavas-, és szénsavmentes ásványvizek
- Glutén-, tejcukor-, tejfehérjementes változatok, a diétákba illeszthető alapanyagokból.

Nem árusítható, a népegészségügyi termékadó hatálya alá tartozó készítmények a termékcsoporton belül: Előre csomagolt cukrozott üdítők (amennyiben összecsukortartalmuk ≥ 8 g/100 g) Pl.: cola, gyömbér, tonik stb. Az OGYÉI javaslatai között NEM szereplő, nemzeti termékadó (NETA) hatálya alá tartozó termékek, amelyek korlátozottan vagy egyáltalán nem árusíthatók iskolabüfében:

1. CSOKOLÁDÉ ÉS KAKAÓTARTALMÚ MÁS ÉLELMISZER KÉSZÍTMÉNY, PRALINÉ

- előre csomagolt, csokoládé- és kakaótartalmú élelmiszerkészítmények és pralinék, amelyek hozzáadott cukrot tartalmaznak
- összecsukortartalmuk meghaladja a 40 g cukor/100 g mennyiséget
- és kakaótartalmuk 40 g/100 g-nál alacsonyabb.

Kivétel: a legalább 50%-ban tejalapanyag felhasználásával készült termékek Ezek a termékek csak kis kiszerezésben vagy csak heti egy-két nap árusítva javasoltak!

2. FAGYLALT, MÁS EHEŐ JÉGKRÉM

- előre csomagolt termékként forgalomba hozott, hozzáadott cukrot tartalmazó fagyaltok és más jégkrémek, amelyek összecsukortartalma meghaladja a 25 g cukor/100 g mennyiséget.

Kivétel: azon termékek, amelyek legalább 20 g méz/100 g mennyiséget tartalmaznak (feltéve, hogy cukortartalmuk nem haladja meg a 40 g cukor/100 g mennyiséget). Ezek a termékek csak kis kiszerezésben vagy csak heti egy-két nap árusítva javasoltak!

3. CUKORÁRU, BELEÉRTVE A KAKAÓTARTALOM NÉLKÜLI FEHÉRCOKOLÁDÉT IS

- előre csomagolt termékként forgalomba hozott, hozzáadott cukrot tartalmazó cukorárúk (beleértve a kakaótartalom nélküli fehér csokoládét is), amelyek összecsukortartalma meghaladja a 25 g

cukor/100 g mennyiséget,

Kivétel: azon termékek, amelyek legalább 20 g méz/100 g mennyiséget tartalmaznak (feltéve, hogy cukortartalmuk nem haladja meg a 40 g cukor/100 g mennyiséget). Ezek a termékek csak kis kiszervezésben vagy csak heti egy-két nap árusítva javasoltak!

4. ENERGIAITALOK

Minden energiaitalra vonatkozik a népegészségügyi termékadó, így egyik sem árusítható az iskolai büfékben, automatákban.

4.5. b) A testnevelés, testmozgás és egészségre nevelés biztosítása

Az intézmény egészségnevelési programjának célja, hogy járuljon hozzá a tanulók, az intézmény dolgozóinak és segítőinek saját egészségi magatartása és életvitelének tudatosításához, illetve az ezzel kapcsolatos álláspontjuk kialakításához, valamint a saját és mások egészsége iránti felelősségvállalás kifejtéséhez. Motiváljon a program az egészséges életmód kialakítására, és segítse őket ezen magatartásforma megtartásában.

Célunk, hogy az intézményünkben eltöltött idő alatt minden diák részesüljön a testi-lelki jólétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, az intézményünk mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Az általános testnevelésen olyan komplex szomatikus nevelési (testi és egészségnevelési) rendszert kell érteni, ahol a gyermek fiatal személyiségének fejlesztését a testnevelés és sport vonatkozású képességek komplex rendszerének fejlesztésén keresztül valósítjuk meg annak érdekében, hogy edzettsége révén hozzásegítsük motoros, tanulási és szociális ügyességük kialakításához.

A mozgásszegény életmód hatására folyamatosan csökken a tanulók fizikai teljesítőképessége. A testi nevelés vigyáz az egészségre, megalapozza a munkabírást, megtanulnak veszíteni és győzni, kollektív szellemet gyakorolhatnak, testi és lelki higiéniére lehet őket nevelni. Fejleszti a testet-lelket egyaránt.

Szakképző intézmény lévén kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy diákjaink elsajátítsák a helyes testtartás módját, s ezáltal gerincük egészsége megőrzésének ismereteit, hiszen valamennyi általunk oktatott szakma esetében ez rendkívüli fontossággal bír, akár a nagyjából ülő munkát jelentő közlekedés és szállítmányozás vagy éppen gazdálkodás és menedzsment ágazatokra gondolunk, akár a fokozott fizikai megterhelést, főként állómunkát jelentő kereskedelem és turizmus-vendéglátás szakirányt tekintjük.

Intézményünkben iskolaorvosi rendelő működik, ahol az orvosi rendelés ideje és az iskolavédő tanácsadásának pontos időpontja kifüggesztésre került.

Az intézményünkbe újonnan felvett diákok az első tanítási napokban ún. „anamnesis” lapot kapnak, melyben a családi és egyéni kórelőzmény pontos feltérképezése történik meg. Ennek kitöltésével a diákok nagyban segítik intézményünk iskolaegészségügyi munkáját. Adataikat az 2011. évi CXII. törvénynek megfelelően tároljuk, intézményváltás esetén pedig továbbítjuk a megjelölt intézménybe.

Az iskolaegészségügyi szolgálat munkatársai (orvos és védőnő) ellenőrzik a diákok kötelező védőoltásainak dokumentációit, szükség esetén pedig pótolják a hiányzó oltásokat.

Intézményünkben minden diák egészségi állapotának megfelelően vesz részt a testnevelés foglalkozásokon, ezért minden évben testnevelési csoportbesoroláson jelentkeznek azok a tanulók, akik valamilyen egészségkárosodásban szenvednek (akár belgyógyászati, akár mozgásszervi problémáról legyen szó). Akut súlyos betegség, műtét vagy csonttörés után is kiemelten fontosnak tartjuk, hogy változtassunk a tanulók terhelésén, ezért ilyen esetben leletet, illetve zárójelentést kérünk diákjainktól. Szűrővizsgálatokra a párhuzamos osztályokban kerül sor (10., 12., 14. évfolyamok és a 16. életév betöltésekor). Ez komplett belgyógyászati vizsgálatot jelent a mozgásszervrendszer vizsgálatával és a védőnői szűrések (látás, hallás, testmagasság, testtömeg mérés, vérnyomás) eredményének értékelésével együtt. Esetleges eltérés esetén a tanuló további szakvizsgálatokra szóló beutaló(ka)t kap. A szakrendelésen elvégzett vizsgálatról szóló leletet a diákoknak le kell adniuk intézményünk iskolaorvosi szolgálatánál.

Bizonyos állapotok esetén (pl. túlsúly, valamely krónikus betegség) az érintett diákot több alkalommal kontrollálják az iskolaorvosi szolgálat munkatársai.

Szakképző intézmény lévén tanulóinknál a szakképzés megkezdése előtt pályaalakalmassági vizsgálatot vé-

geznek az iskolaorvosi szolgálat munkatárai, mely évente kötelező vizsgálat. Szakmai oktatáson intézményünkben csak érvényes alkalmassági vizsgálatot rendelkező tanuló vehet részt.

Az iskolaegészségügyi szolgálat munkatársai időszakosan alkalmassági vizsgálatot végeznek, illetve megváltozott egészségi állapot miatt (pl. baleset, újonnan felfedezett krónikus betegség esetén) soron kívül ismételt elbírálják a szakmai alkalmasságot.

4.6. c) A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése

Az egészségfejlesztés célja: a lakosság széles rétegeinek az egészséget megőrző magatartásának kedvező irányú befolyásolása. Az oktatási intézmények kulcsfontosságú szerepet töltenek be az egészséges életmód kialakításában és az egészségvédelemben.

Az oktatást-nevelést, szakképzést folytató intézményeket a lelki egészségvédelemmel foglalkozó szakirodalom "nagy hatású mentálhigiénés intézményekként" tartja számon. Ezen intézményekben egyre növekvő tartalmú időt töltenek a tanulók. A tanulás kitolódott, a társadalomban kívánt szerepek betöltéséhez szükséges ismeretek mennyisége megsokszorozódott, a tanulók leterheltsége megnőtt.

A mentálhigiénés tevékenység legfontosabb feladata a megelőzés:

- **Elsődleges megelőzés:**

Azoknak a tényezőknek a megszüntetése, amelyek egészségvesztést (betegséget, viselkedési zavart) okoznak.

- **Másodlagos megelőzés:**

Zavarok korai felismerése, kezelése.

- **Harmadlagos megelőzés:**

Betegségek okozta károsodások megszüntetése (rehabilitáció - gondozás)

Intézményünk legfontosabb területe a primer prevenció:

- elősegíteni az érzelmi fejlődést,
- elősegíteni a testi-lelki és szociális kibontakozást,
- fenntartani egy teherbíró, küzdő személyiséget,
- önmagával, környezetével harmonikus egyensúly fenntartása,
- szocializációs zavarok felismerése,
- beilleszkedés elősegítése,
- helyes életvezetési szokások kialakítása,
- jellemfejlesztés.

Az ifjúkori válság okai:

- családi konfliktusok,
- tanulási sikertelenségek,
- társas kapcsolatok kudarcai,
- elkeseredettség – depresszió.

Szociális rétegződés szempontjából a serdülők két polárisan ellentétes csoportjával kell számolni:

- Átlagos helyzetű tanulók /Magas-magasabb képzettségen, jobb anyagi körülmények között élő tanuló/
- Hátrányos helyzetű tanuló /alacsonyabb iskolázottságú, kis jövedelmű, szétesett családok gyermekei/

Az ifjúkori válság lefolyása gyakorta a szociális réteghelyzet függvénye. A hátrányos helyzetű diákok nagy része segítség hiányában disszociális, majd antiszociális irányba sodródik, deviáns identitása fokozatosan megszilárdul.

A serdülő magatartási zavarai mellett megtalálhatjuk a személyiség beszűkülését, sérelmes élményekhez való visszatérést, magányosság érzését, saját hibáinak túlértékelését. A gyermek passzív, visszahúzódó, örömtelen, önértékelése alacsony. Az egyén későbbi életének specifikus eseményei fokozatosan vezetnek az italozáshoz, drogfogyasztáshoz, dohányzáshoz.

Intézmény feladata a problémák megoldásában:

- elősegíteni a tanulót a hatékonyabb működéshez, örömtelibb élethez,
- szociális szükségletek kielégítése (oktató - diák - szülő kapcsolat),
- mindennapi feladatok sikeres ellátásának segítése,
- konfliktusok, életvezetési problémák megoldásának segítése,
- érzelmi zavarok, lelki sérülések kialakulásának elhárítása,
- elősegíteni a tanulót problémái megoldására, alternatívák felismerése.

Fontos az intézmény kapcsolattartása az alábbiakkal:

- KEM Pedagógiai Szakszolgálat Esztergomi Tagintézménye
- Esztergomi Járási Hivatal Gyámügyi Osztálya
- Egyház
- Rendőrség
- HÍD Szociális, Család-és Gyermekjóléti Központ
- Esztergomi Tankerületi Központ
- Iskola-egészségügyi szolgálat
- Iskolafogászati szakszolgálat
- NNK

Személyiségfejlesztő módszerek:

- jutalmazás-büntetés (reális énkép kialakulását és a tanulás megerősítését szolgálja),
- közösségi helyzet (az önértékelés viszonyítási alapját, a normaismeretet, az ideális énképet alakítják ki és szabályozzák),
- követelés (feladatokban realizálódik),
- meggyőzés (szemléletformálás),
- alternatív feladatok,
- példamutatás,
- egyéni, csoportos foglalkozások.

Az intézmény oktatói által tartott foglalkozások témái:

- önismeret,
- bűn megelőzése,
- alkohol, energitalok, kávé, cigaretta,
- drogfogyasztás,
- egészséges életmód,
- balesetvédelem, elsősegélynyújtás,
- betegség, betegség megelőzés, betegápolás,
- nemi úton terjedő betegségek,
- szexuális élet,
- abortusz,
- serdülőkor problémái,
- szív-és érrendszeri-, valamint daganatos betegségek megelőzése,
- zaklatás, bántalmazás megelőzése (online térben zajlóé is).

Egészségnevelési módszerek:

- védőnő, háziorvos, iskolaorvos,
- az intézményi környezet szebbé tétele (plakátok, falíújság, versenyszellem erősítése),
- tájékoztató fórumok (szülői értekezletek, szakmai tanácskozások, tréningek),
- kirándulások, túrák,
- sportrendezvények,
- az iskolaegészségügyi szolgálat munkatárai a szűrővizsgálatokhoz kapcsoltan a 10. és 12. osztályokban rövid rákprevenciós kiscsoportos foglalkozásokat is tart, here-és emlő önvizsgálatának oktatására.

Intézményünk egyik fő profilja vendéglátó szakképzés. Egy korábbi felmérés eredménye, hogy a vendéglátós szakmákban, a gyakorlat ideje alatt, a fiatalok hamarabb találkozhatnak a drogokkal, mint bármely más képzésben. Ezért nagyon fontos, hogy a diákok minél teljesebb körű ismerteket szerezzenek a drogozás veszélyeiről. Ezt a célt szolgálja az osztályfőnöki órákon végzett felvilágosító munka, a természetismeret óra anyagába beépített ismeretanyag, mely a tantárgyhoz kapcsolódva kisebb-nagyobb mértékben foglalkozik a drogkérdéssel.

Különösen fontosnak tarjuk az oktatói testület bevonását a drogprevencióba, mivel a probléma lényege a bizalmon alapuló, őszinte, kölcsönös kommunikáció, elengedhetetlen, hogy a tanulók partnerként ismerjék el oktatóinkat.

A drogprevenció célja:

- a tanulók egészségmegőrző szokásainak alakítása,
- káros szenvedélyektől mentes életmód értékeit tükröző életvitel kialakítása.

Az oktatási intézmény oktatóinak feladatai:

- az egészséges életmóddal kapcsolatos információk megosztása,
- a környezetvédelmi oktatás,
- ifjúságvédelmi faliújság bővítése. (dohányzás, alkohol, drog, AIDS),
- kulturált szabadidős, elfoglaltság szervezése, megvalósításának támogatása.

A diákok feladatai:

- kulturált szabadidős elfoglaltságokban való részvétel,
- vetélkedők, versenyek (szervezés, részvétel),
- diáknapi (szervezés, lebonyolítás, részvétel, közös főzés),
- természetjáró programok (szervezése, részvétel).

1. A jelenlegi helyzet	2. A vágyott állapot
Dohányzás az illemhelyen Drogfogyasztó tanulók Visszajelzés az alkoholfogyasztásról Problémák a tanulásban (tükrözik az általunk végzett felmérések)	Dohányzásmentes illemhely A drog és az alkohol elutasítás. Legyen jó hangulatod drog és alkohol nélkül. Felzárkóztatás a tanulásban.
3. Megteendő lépések	4. Források
Az oktatók és diákok korábban felsorolt feladatai. Elsődleges prevenció. Interaktív módszerek. Közösségépítés. Szülők bevonása	Humán emberi erőforrások. Továbbképzések, DÖK pénztára, szakképzési támogatás, pályázati úton nyert támogatás. Szociális ösztöndíj
5. Legyőzendő akadályok	6. Feladatok
Paradigmák (írott és íratlan szabályozó rendszerek összessége) Pénzhiány	Paradigmaváltás a szülőknél és a pedagógusoknál A foglalkozás megtartása valamennyi osztályban.
7. Megvalósítás konkrét lehetőségei	
Megelőzés: megakadályozni a probléma jelentkezését. Célunk: A megkezdett munkánk folytatása a felőbb évfolyamokon. A belépő 9. évfolyamok bevonása. További egészségnapok, kirándulások és sportprogramok szervezése. Tanulók aktivizálása a programok szervezésére és a részvételre. Versenyeken való részvétel. A diákönkormányzattal való további együttműködés biztosítása. Munkánk hatékonyságának biztosítása és az eddigi eredmények megőrzése, továbbfejlesztése.	

Dohányzás:

Intézményünk teljes területén tilos a dohányzás.

Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink tisztában legyenek az aktív és passzív dohányzás súlyosan egészségkárosító hatásaival. Igyekszünk tanórai keretek között (osztályfőnöki- és természetismeret órák) csoportos megbeszélések, kiselőadások formájában valamint az iskola-egészségügyi szolgálat munkatársai segítségével (iskolaorvos, védőnő) felhívni a figyelmüket a dohányzás okozta egészségkárosodás veszélyeire.

Alkohol, energiaital:

Napjainkban egyre növekvő tendencia a fiatalok körében növekvő alkohol-és energiatartal-fogyasztás. Intézményünk teljes területén tilos az alkoholfogyasztás, büféink kínálatában pedig nem szerepel energiatartal. A diákok azonban nagy számban hoznak magukkal különböző energiatartal-fajtákat, így ennek veszélyeire is fel kell hívni a figyelmüket. Tudatosítjuk bennük (órai foglalkozások keretein belül, valamint az iskola-egészségügyi szolgálat munkatársai által), hogy az energiatartak és az alkohol fogyasztása milyen károsan befolyásolja fejlődő szervezetük egészségét, milyen könnyen válik szenvedélybetegséggé és alakít ki függőséget, rombolva nemcsak egészségüket, de családi- és társas kapcsolataikat is.

Ebben a témakörben bűnmegelőzési tanácsadónk is tart előadásokat diákjaink számára.

Cselekvési terv

Értékelés:

A programok tervezése, a tevékenységek folyamatosságának, egymásra épülésnek biztosítása érdekében hasznosnak tartjuk olyan szempontok, eljárások megismertetését, amelyek alkalmazása segítheti az intézményi munka sikerességét.

Újabb célkitűzés

Az értékelés eredményeit és az új információkat és tapasztalatokat is figyelembe vevő módosított célkitűzés, valamint végrehajtási terv elkészítését jelenti.

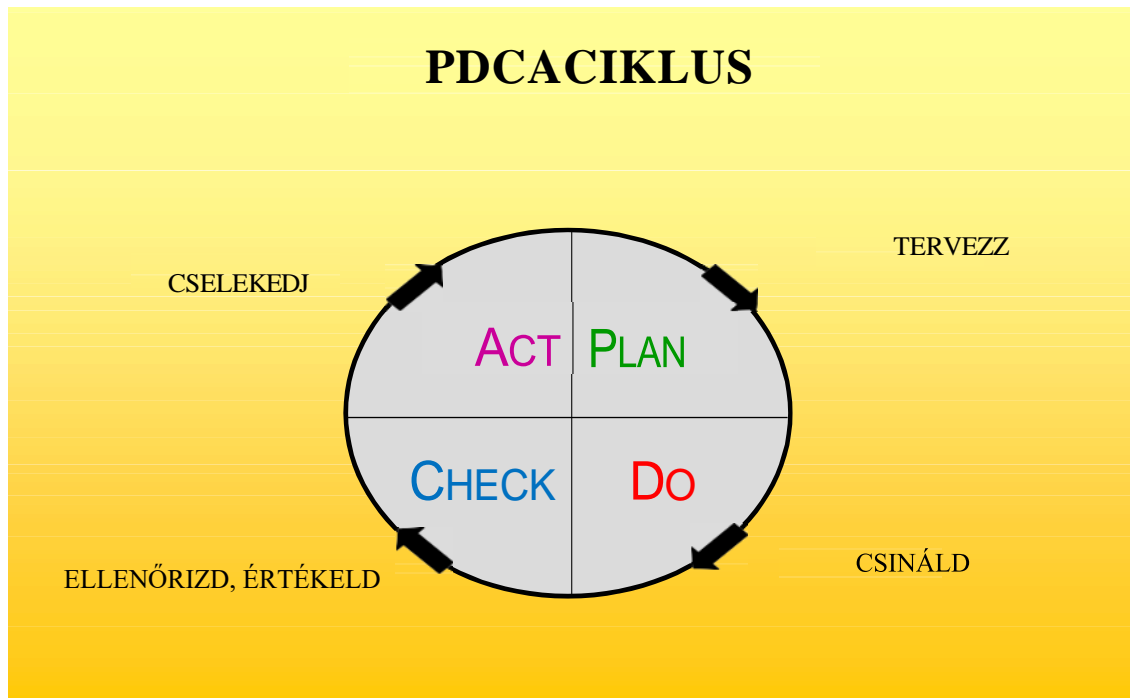
Az újabb célkitűzést egy ismételt állapotfelméréssel kezdjük. Ez egyrészt méri az eddig sikeresen megtartott programok hatékonyságát, másrészt valós kiindulási alapot jelent az újabb célmeghatározáshoz.

(PDCA ciklus, lásd alább)

Belső értékelés

A minőségfejlesztési eljárásokból az ún. PDCA ciklust lehet adaptálni az intézményünkben folyó egészségfejlesztési feladatok értékelésére. Ez egyike azoknak az eljárásoknak, amellyel biztosítható az elvégzett munkafolyamatok értékelése, és ez által a fejlődés, illetve az egyes hiányosságok nyomon követésére is mód nyílik. Cél a jól bevált eszközök, módszerek, programok fenntartása, a kevésbé beváltak javítása, esetleg elhagyása, illetve az igények figyelembevételével újabbak beépítése, indítása.

Az alábbi ábra a stratégia megvalósítását mutatja:

Tervezz! – Csináld! – Ellenőrizd, értékeld! – Cselekedj!

A folyamat-értékelés során olyan kérdésekre kapunk választ – miközben még a végrehajtás szakaszában vagyunk – hogy hogyan fogadják a diákok a programot; egy – tegyük fel, nem kötelező – egészség-napon hányan vettek részt; hányan jelentkeztek olyan szakkörökbe, amelyek az egészséggel közvetlen kapcsolatban vannak (elsősegély, - vöröskeresztes szakkör, önkéntes drogprevenciós kortárs csoport, stb).

Az eredmény-értékelés már egy program-szakasz (félév, egy év) lezárulása után vizsgálja azt, hogy például az év eleji szinthez képest többet tudnak-e a diákok az egészséges táplálkozásról (egyszerű teszt- módszerrel vizsgálva), többet mozognak-e szabadidejükben. Az eredmény-értékelés mindig feltételezi azt, hogy ismerjük a „kiinduló állapotot”, egy-egy programelem hatását, eredményét ehhez viszonyítjuk. Ezért sem tudunk olyan célokkal mit kezdeni, hogy a diákok „legyenek egészségesebbek”; vizsgálni az egészségnek csak valamilyen összetevőjét tudjuk.

Átfogó értékelés

Annak érdekében, hogy meg tudjuk állapítani, mi változott intézményi szinten az említett stratégiaalkotási folyamat és a cselekvési terv megvalósítása révén, egy év elteltével ismételt elvégezzük a folyamat elején végzett önértékelést. Ha jól dolgoztunk, akkor kedvező változások fognak beállni a konkrét terület megítélésében, de nem csak ott, hanem egyéb területeken is, hiszen egy jól irányított, szervezett és a részvételt biztosító, sokszínű egészségnevelési program az intézmény légkörét is pozitívan befolyásolja, és általában javítja az egészségfejlesztés esélyeit.

Végezetül pedig egy ellenőrző lista segítségével megnézzük, hogy mi mindent kell megtenni a siker érdekében.

Tevékenység	Megtörtént?
1. Megszületett az elhatározás, hogy egészségfejlesztési stratégiát és programot kell készíteni	
2. Megtörtént a jogszabályi környezet áttekintése – az elvárások tiszták és értelmezhetőek	
3. Az intézmény vezetése csapatot hoz létre a program végrehajtására (a csapat tagjai: egészségfejlesztésért felelős oktató, osztályfőnöki munkaközösség vezetője, drogügyi koordinátor, iskola-egészségügyi szolgálat, stb.)	
4. Megtörtént-e az intézményi helyzetfelmérés, értékelés	
5. A helyzetfelmérés tapasztalatainak ismertetése az érdekeltekkel (szülők bevonása is!)	
6. Célrendszer kialakítása	
7. Célok ütemezése– prioritások eldöntése	
8. Célok lebontása cselekvési tervvé	
9. Program megvalósítása	
10. Belső értékelés	
11. Átfogó értékelés	

* Az értékelés eredményeit és az új információkat és tapasztalatokat figyelembe véve alkalmazunk különböző módosításokat.

4.7. d) A bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése

Az iskolán belüli bántalmazás, zaklatás (bullying) egy rendszeresen ismétlődő cselekvés, melynek célja a megalázás, és az, hogy - akár lelki, akár fizikai - fájdalmat okozzanak a másoknak.

Az erőviszonyok általában nem kiegyenlítettek. Fontos hangsúlyozni a bántalmazás folyamat jellegét is, ami hozzájárul ahhoz, hogy a szerepek állandósuljanak. Típusai: verbális-, fizikai-, internetes zaklatás, kiközösítés.

A bullying célja a bántalmazó részéről a magasabb szociális státusz megszerzése, ezért fontos számára, hogy hogyan ítélik meg a többiek a viselkedését.

A zaklatás áldozataiban létezhet, néhány, külsőből adódó rizikófaktor (például szemüveggesség, túlsúly),

de fontosabbak a személyiségük működésének jellegzetességei: alacsonyabb önértékelés, a magabiztosság hiánya jellemző rájuk, amiket minden „pizskálás” tovább ronthat. Nehezen tudják megvédeni magukat, és ha a zaklatás stabilizálódik, akkor tartós tehetetlenségérzést és magas állapotsszorongást élhetnek át.

Prevenációs tevékenységek: a figyelemfelhívás, a diákok legyenek tisztában a jelenség lehetséges következményeivel, felismerjék a jeleit és tudják azt is, kihez fordulhatnak segítségért bizalommal, akár a saját érdekében, akár más tanuló érintettségét észlelve.

- Első körben a bejövő 9. évfolyamosok szülői értekezletén a szülők és tanulók együttes jelenléte során történik a tájékoztatás az iskolán belüli bántalmazás jelenségéhez, kezeléséhez kapcsolódóan
- A képzés, tanév során az osztályfőnöki órákon, közismereti-szakmai tantárgyi foglalkozásokon a tanulók folyamatos érzékenyítése, a bullying jelenségével kapcsolatos zéró tolerancia ismertetése.
- Az ESZC diákvédelmi tanácsadójának közreműködésével, kiemelten a bejövő 9. évfolyamosoknál, és a tanév során az osztályfőnök jelzése alapján, iskolán belüli bántalmazást felmérő online kérdőív segítségével prevenációs és intervenciós célú problémakezelés.

MINDEN TANULÓ SZÁMÁRA AZ ISKOLAI TÁMOGATÓ LÉGKÖR MEGTEREMTÉSE

- Osztályfőnökök felkészítése, érzékenyítése: segédanyagok használata az osztályfőnöki foglalkozásokon (kérdőívek, prevenációs tájékoztató anyagok- videók együttes feldolgozása)
- Közismereti – szakmai tárgyú foglalkozásokon is előtérbe kerül, hogy a segítségkérés nem jelent árulkodást, a másokért való figyelem és segítségnyújtás alapvető emberi kötelesség
- Amennyiben egy diák segítséget kér a bajba jutott társa érdekében, jelzést tesz oktatónak/osztályfőnöknek/igazgatónak/iskolai tanácsadónak stb., akkor *a bajba jutott társa érdekében tett emberséges magatartásáért* jutalmazásul osztályfőnöki dicséretet kap, s ha beleegyezését adja, akkor a DÖK közzé teszi az iskolai weboldalon.
- Iskolán belüli belső jelzőrendszer kialakítása a bullying észlelése kapcsán.
- DÖK bevonása, kortárs segítők bevonása az észlelés, kezelés, megoldások szintjén.
- Az iskolai védőnővel, iskolaorvossal együttműködés, ha bántalmazás jeleit észlelik a szűrővizsgálatok során; s ha belső jelzés érkezik, hogy bántalmaztak valakit az iskolában, akkor csak nekik van jogosságuk megnézni a bántalmazott sérüléseit a testen, ha a tanuló nem együttműködő az észlelő tanárral/oktatóval.
- Az iskolai zaklatás, bántalmazás kivizsgálása, kezelése az ESZC diákvédelmi tanácsadójának irányításával, a „*resztoratív sérelemkezelés*” módszerével történik. Ha a bántalmazó/terhelt diák segítségre szorul, akkor ő is támogatást kap, nem lehet viktimizálni. Cél, hogy minden érintett fél nyertesén kerüljön ki a helyzetből.
- Szülői értekezleteken a szülők bevonása, a prevenciót szolgáló teendők megbeszélése.
- Az iskola részéről maximális támogatásra van szükség, minden jelzést komolyan kell venni, meg kell vizsgálni.

Intézményünkben kiemelt figyelmet fordítunk arra is, hogy tanulóink iskolai jólléte megfelelően alakuljon, mentális egészsége, problémakezelése, megküzdési stratégiája erősödjön az intézményi szocializációjuk során.

4.8. e) A baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

Tanulóinktól elvárjuk, hogy lehetőségeikhez mérten legyenek tisztában a balesetmegelőzés, balesetvédelem és kölcsönös segítségnyújtás legfőbb elveivel, fontosságával.

Statisztikák szerint hazánkban és világszerte is ezrével fordulnak elő évente kisebb-nagyobb sérüléssel járó (nem közúti) balesetek, melyeknek egy része halállal végződik, pedig bizonyos fokú balesetmegelőzési-vagy elsősegélynyújtási ismerettel megelőzhető lett volna (pl. rohamok, hirtelen szívmeállítás, félrenyelés-fulladás). Célunk, hogy diákjaink rendelkezzenek azokkal az alapvető ismeretekkel, melyekkel akut esetben segítséget tudnak nyújtani, míg a szakszerű segítség helyszínre nem ér.

Szakképző intézmény lévén számunkra kiemelten fontos, hogy diákjaink részesüljenek megfelelő balesetmegelőzési és elsősegélynyújtási ismeretekben, melyeket intézményünk oktatói, valamint az iskola-egészségügyi szolgálat munkatársai (iskolaorvos, védőnő) végeznek. Diákjaink ugyanis képzési idejük alatt sok időt töltenek intézményünk tankonyhájában, tanműhelyeiben, pincér kabinetjében, ahol kiemelten fontos szem előtt tartani saját maguk és mások biztonságát.

Intézményünk oktatói részt vettek elsősegélynyújtó előadáson, melyet az iskola-egészségügyi szolgálat munkatársai (iskolaorvos és védőnő) szerveztek. Intézményünk iskola-egészségügyi szolgálata rendelkezik az újraélesztésben kiemelt fontossággal bíró defibrillátorral, melynek használatát oktatóink számára is bemutatták.

4.9. f) A személyi higiéné

Alapvető fontosságúnak tartjuk a személyi higiéné legfontosabb ismérveinek megismertetését a diákokkal (osztályfőnöki és természetismeret órák keretein belül, valamint az iskola-egészségügyi szolgálat munkatársainak közreműködésével). Célunk, hogy diákjaink tisztában legyenek a helyes tisztálkodási szokásokkal, a helytelen magatartásformákat pedig megszüntessék. Fontosnak tartjuk, hogy minden diákunk tisztában legyen a testápolás fontosságával és rendszerességével (test-, haj-, bőr- és körömápolás), a rendszeres és alapos kézmosás betegségmegelőző tulajdonságával, a köhögés-tüsszentés etikettjével.

Az intézményünkben oktattott egyes szakmák esetében (pincér-vendégtéri szakember, szakács, cukrász, kereskedelmi értékesítő) különösen fontos, hogy diákjaink biztos tudással alkalmazzák a személyes higiéné alapvető szabályait.

5. PÁLYAORIENTÁCIÓ

A pályaaorientációs munkaközösség aktív szerepvállalásával szeretné vonzóvá tenni iskolánkat a leendő 9. osztályos diákok számára.

Különböző programok színesítik a pályaaorientációs tevékenységünket, melynek vannak stratégiailag fontos mérföldkövei is, ezek a következők:

1. Pályaaorientációs nap

Az év során kiemelkedő fontosságú program a pályaaorientációs nap megszervezése.

Iskolánk izgalmas programokkal és nem kizárólag szakmaspecifikus projektekkal készül a pályaaorientációs napra. Itt minden ágazatunkat saját standdal mutatjuk be, és lehetőség van duális partnereinkkel is találkozni. Időpontja: november hónap

2. Szakmai kirándulások szervezése 8. osztályos tanulók részére

A pályaaorientációs napot követően, illetve azzal párhuzamosan elkezdjük szervezni a korábbi években is nagy sikernek örvendő szakmai kirándulásokat, melyeket 8. osztályosok számára tervezünk. Az általános iskoláknak eljuttatjuk programjaink szóróanyagát, ez alapján tudnak jelentkezni a 8. osztályosok: a Liszt Ferenc Repülőtér, a Pénzmúzeum és a Grand Hotel látogatására.

3. Pályaaorientációs szülői értekezletek, pályaaorientációs órák megtartása általános iskolákban, gimnáziumokban

Mindeközben tervezzük az általános iskolák felkeresését és pályaaorientációs szülői értekezletek, pályaaorientációs osztályfőnöki órák megtartását a vármegye általános iskoláiban. Ekkor lehetőség van bemutatni iskolánk képzési rendszerét és szakmakinálatát, programjainkat, és vonzóbbá tenni iskolánkat a továbbtanuló 8. osztályos tanulók számára. Tavasszal terveinknek megfelelően gimnáziumokba látogatunk el, ahol 13. évfolyamra toborzunk érettségi előtt álló tanulókat.

4. Promóciós anyagok szerkesztése, tartalom készítés

Minden évben elkészül a Mi a pálya? pályaaorientációs kiadvány, amelyet minden 8. osztályos szülőhöz eljuttatunk.

Beiskolázási segédletet készítünk a tanulók számára, ami az ő nyelvükön mutatja be a szakmákat.

Instagram, Facebook felületeket működtetünk és megtöltjük információs tartalommal.

5. Nyílt napok

Iskolánkban nyílt napokat szervezünk, melyen részt vehetnek az érdeklődő diákok és szüleik. Minden ágazat és szakma munkájába betekintetnek az érdeklődők. Játékos és szakmai programokom vehetnek részt. Turisztikai technikus tanulóink idegenvezetést tartanak az iskola épületében.

6. A SZAKMAI PROGRAM ELFOGADÁSA

6.1. A képzési tanács véleménye

Az intézményben képzési tanács nem működik.

6.2. A szakmai munkaközösségek véleményei

A humán szakmai munkaközösség a 2024.október 16-án megtartott értekezletén jelen Szakmai programot – szakterületét érintően – megvizsgálta és elfogadta.

Esztergom, 2024. október 16.

Császár Renáta
humán szakmai munkaközösség képviselője

Az idegen nyelvi szakmai munkaközösség a 2024. október 16-án megtartott értekezletén jelen Szakmai programot – szakterületét érintően – megvizsgálta és elfogadta.

Esztergom, 2024. október 16.

Fekete Tímea
idegen nyelvi szakmai munkaközösség képviselője

A gazdasági szakmai munkaközösség a 2024. október 16-án megtartott értekezletén jelen Szakmai programot – szakterületét érintően – megvizsgálta és elfogadta.

Esztergom, 2024 október 16.

Szendrei Csilla
gazdasági szakmai munkaközösség képviselője

A turizmus-vendéglátás szakmai munkaközösség a 2024. október 16-án megtartott értekezletén jelen Szakmai programot – szakterületét érintően – megvizsgálta és elfogadta.

Esztergom, 2024. október 16.

Keresztessy Zoltán
turizmus-vendéglátás szakmai munkaközösség képviselője

A természettudományi és testnevelés szakmai munkaközösség a 2024. október 16-án megtartott értekezletén jelen Szakmai programot – szakterületét érintően – megvizsgálta és elfogadta.

Esztergom, 2024. október 16.

Pathó Zsolt
természettudományi és testnevelés szakmai munkaközösség képviselője

A pályorientációs szakmai munkaközösség a 2024. október 16-án megtartott értekezletén jelen Szakmai programot – szakterületét érintően – megvizsgálta és elfogadta.

Esztergom, 2024. október 16.

Csortos Katalin
pályorientációs szakmai munkaközösség képviselője

Az informatikai szakmai munkaközösség a 2024. október 16-án megtartott értekezletén jelen Szakmai programot – szakterületét érintően – megvizsgálta és elfogadta.

Esztergom, 2024. október 16.

Bánszky József
informatikai szakmai munkaközösség képviselője

6.3. Az oktatói testület döntése

Az oktatói testület, a 2024. október 16-án megtartott értekezleten jelen Szakmai programot online szavazással elfogadta.

Esztergom, 2024. október 16.

Robotkáné Kis-Molnár Edit
az oktatói testület képviselője

Dr. Sinka Zsuzsanna
az iskola-egészségügyi szolgálat képviselője

Szegi Ottilia Katalin
igazgató

6.4. A Szakmai program jóváhagyása

A Szakmai programot jóváhagyom.

Kelt: Esztergom, 2024.....

Hana György
főigazgató

MELLÉKELETEK

1. Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei

2024-től érvényes követelmények

a 2020-ban módosított NAT-hoz igazodó vizsgakövetelmények szerint:

https://www.oktatas.hu/koznevelas/erettsegi/kozismereti_vizsgatargyak_2024tol

Szakmai érettségi vizsgatárgyak 2024 végéig érvényes követelményei:

https://www.oktatas.hu/koznevelas/erettsegi/szakmai_vizsgatargyak_2024ig

2. A szakmai oktatás haladásának tananyagegységekre/elemekre bontott ütemezése

3. Közös Képzési Program

4. Ágazati alapvizsga eljárásrendje és dokumentumai

5. Iskolai Biztonságért komplex program és Osztályközösségi profil kérdések

6. Matematika emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés - helyi tanterve

7. Egybefüggő felkészítés szakmai vizsgára

8. Fakultációs órák tanmenetei